

generalizarea experienței înaintate în unitățile economice

NOI METODE DE ORGANIZARE A ÎNTREȚINERII ȘI REPARĂRII FONDURILOR FIXE PRODUCTIVE

ÎNTREȚINEREA ȘI REPARAREA fondurilor fixe productive din dotarea întreprinderilor nu mai pot fi desfășurate eficient prin mijloacele tradiționale cunoscute, ci trebuie așezate pe baze științifice. Concepția ca utilajele să fie reparate atunci când au „căzut“ nu mai poate fi admisă, întrucât declanșează perturbații în lanț pe fluxul de fabricație.

„Trebuie — sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii din 24 noiembrie 1981 — să punem pe primul plan asigurarea bunei întrețineri, a reparațiilor capitale ale mijloacelor pe care le avem, pentru că acestea sînt hotărîtoare pentru desfășurarea în bune condiții a planului și realizarea lui“.

Importanța acestor preocupări crește în lumina prevederilor Decretului Consiliului de Stat pentru instituirea unor reguli privind exploatarea și întreținerea instalațiilor, utilajelor și mașinilor, întărirea ordinii și disciplinei în muncă în unitățile cu foc continuu sau care au instalații cu grad ridicat de pericol în exploatare.

În cele ce urmează prezentăm unele rezultate obținute a întreprinderea „Tractorul“ — Brașov și alte unități ale Centralei industriale de tractoare, întreprinderea de autoamioane — Brașov și întreprinderea mecanică — Mija, prin aplicarea unor cercetări întreprinse de Academia „Ștefan Gheorghiu“, vizînd mai buna organizare a activităților mecano-energetice în scopul reducerii cheltuielilor de producție.

ÎNTREȚINEREA FUNCȚIONALĂ CURENTĂ

Întreținerea funcțională curentă a mașinilor, utilajelor și instalațiilor la parametri proiectați (tehnici și tehnologici) — ca o componentă a sistemului terotehnic — are un rol important în cadrul funcției de producție. Ea cuprinde, ca operații specifice :

— curățirea, îndepărtarea impurităților și a agenților olanți (realizate de către fiecare muncitor deservent, în cazul utilajelor universale și de către personalul de specialitate, în cazul instalațiilor complexe) ;

— lubrifierea (completarea cu uleiuri, vaselină, gresarea se fac de către muncitorii deservenți, iar schimbarea uleiurilor — numai centralizat, de către personal de specialitate și sincronizată cu intervențiile planificate) ;

— urmărirea zilnică a comportării în exploatare a mașinilor, utilajelor și instalațiilor.

În vederea realizării acestui sistem, fiecare muncitor deservent a fost instruit, de către personalul de specialitate de la întreținere și reparații, asupra modului cum trebuie să realizeze operațiile curente ce-i revin ; a fost dotat cu materiale și cu inventarul necesar ; a urmărit zilnic comportarea în exploatare a utilajelor, anunțînd imediat baza de întreținere a secției, în cazul cînd au apărut defecțiuni (și nu au putut fi remediate prin reglaj, strîngeri sau limitări de cursă). Pentru fiecare mașină-unealtă, utilaj sau instalație s-au întocmit instrucțiunile de realizare a operațiilor de întreținere curentă, programe și scheme de ungere (specificîndu-se cînd, cum, cu ce, de către cine se execută această operație). Zilnic, realizarea concretă a întreținerii curente la fiecare mașină, utilaj sau instalație, a fost controlată de : muncitorii bazelor de întreținere, dacă operațiile au fost realizate de muncitorii deservenți ; șeful bazei de întreținere (sau, după caz, mecanicul-șef), dacă ele au fost executate de muncitorii bazei de întreținere sau ai secției de reparații ; muncitorii specialiști mecano-energetici, cînd curățirea și lubrifierea au fost executate de muncitorii deservenți ; șeful bazei de întreținere (sau după caz, mecanicul-șef) cînd urmărirea comportării a fost efectuată de electromecanici, lăcătuși mecanici, hidraulicieni etc.

S-a stabilit, pentru fiecare utilaj, bugetul lunar de cheltuieli privind întreținerea funcțională curentă, iar la finele fiecărei luni, bazele de întreținere din secții, (sau mecanicul-șef, dacă activitatea a fost organizată descentralizat) au analizat încadrarea în buget, în cazul depășirii lui luînd măsuri de corecție.

Personalul de întreținere din baze, nominalizat pentru a face instruirea personalului deservent, a fost cel dintîi sensibilizat pentru a ști ce are de făcut ; în acest sens i s-au expus importanța sistemului, operațiile specifice, sursele de poluare și agenții poluanți, măsurile ce se impun pentru înlăturarea cauzelor care produc poluare și, prin aceasta, determină degradarea sau corodarea mașinilor, au fost precizate materialele și inventarul tehnic pentru realizarea operațiilor, cînd și sub ce formă se execută acestea. Apoi, s-a trecut la instruirea în masă a muncitorilor deservenți.

Pentru realizarea operațiilor specifice sistemul au fost concepute teme-program, cu responsabilități și termene precise ; au fost întocmite fișe tehnologice de realizare a

operațiilor (cuprinzând și normarea acestora, pentru a constitui operații de bază, ca și cele din flux). Totodată s-a asigurat aprovizionarea la timp cu lubrifianții necesari pentru completarea nivelurilor de uleiurile de ungere, răcire și cele hidraulice și au fost stabilite limitele consumurilor, modul de conservare și distribuire, avându-se în vedere eliminarea pierderilor din diverse cauze (garnituri uzate, organe slăbite, piese cu uzură mare etc.) prin înlăturarea acestora imediat ce au apărut.

În cadrul aplicării noului sistem de organizare a operațiilor de lubrifiere la Întreprinderea „Tractorul” — Brașov; s-a completat dotarea personalului deservent cu inventar specializat, au fost înzestrate toate utilajele cu scheme de ungere corespunzătoare fiecărui tip sau fiecărei grupe de fonduri fixe productive, s-au asigurat controlul și completarea nivelului uleiului după program; fiecare muncitor deservent și-a gresat mașina conform schemei. S-a introdus centralizarea schimbării uleiului, sincronizată cu intervențiile planificate (Rc1, Rc2, Rk), organizându-se depozite de uleiuri și colectarea celor uzate de către fiecare secție și atelier. Ca rezultat, la nivelul unui an,

- **durata** — ca proporție din programul de lucru — a **opririlor accidentale** din cauza lipsei de lubrifianți sau a deteriorării sistemului de ungere a scăzut de la 6% la 1,5% (în condițiile unei mai mici fluctuații a personalului și unor mai bune proprietăți de lubrifiere a materialelor utilizate, reducerea ar fi fost și mai mare), iar pierderile de producție datorate opririlor s-au micșorat de la 8 milioane la 2 milioane de lei;

- **cheltuielile cu lubrifierea** (aprovizionare, depozitare, conservare, utilizare) s-au **diminuat cu 10%**, rezultând o economie de 300 000 de lei;

- **consumurile de uleiuri, unsoari și alte materiale** au fost **redușe cu 14%**, economisindu-se 420 000 de lei;

- **proporția colectării uleiurilor uzate** (în vederea regenerării) a **crescut de la 60% la 95%**.

INTREȚINEREA FUNCȚIONALĂ PERIODICĂ DE TIP PREVENTIV-PLANIFICAT

Prevenirea defecțiunilor a permis (cu o anumită probabilitate) cunoașterea, înainte de apariția acestora, a pieselor care trebuiau înlocuite, creîndu-se astfel posibilitatea de a se **dimensiona stocurile de piese de schimb conform calculelor economice și de a se înlocui piesele uzate înainte de apariția defectelor sau de producerea avariei**. În acest fel s-au diminuat imobilizările de fonduri bănești, s-au redus considerabil cheltuielile de întreținere și reparații, au crescut randamentele utilajelor și s-au creat premisele pentru realizarea și depășirea indicatorilor de plan la producția fizică.

Sistemul de întreținere funcțională de tip preventiv-planificat a deplasat intervențiile înainte de defectarea fondurilor fixe, punînd accentul pe **prevenirea**, nu pe înlăturarea defecțiunilor. El a avut la bază următoarele obiective:

- **evitarea „îmbătrînirii” fondurilor fixe productive și prelungirea duratei lor de viață**, prin: reglări, verificări periodice, restricții funcționale; revizii generale și parțiale, cu înlocuirea pieselor uzate; lubrifiere la timp, de calitate și conform cerințelor; funcționarea corectă și permanentă a tuturor aparatelor, indicatoarelor, limitatoarelor etc.; stabilirea efectivă a perioadei de Rk în funcție de starea tehnică a fondului fix productiv și de pregătirea anticipată ce i s-a făcut;

- **menținerea randamentelor la parametrii dați de constructor**, prin: mecanizarea lucrărilor de prindere și slăbire a pieselor de transportat; automatizarea unor operații, a indicării unor parametri de control, de semnalizare și oprire;

- **eliminarea opririlor accidentale**, prin: reglări, verificări, revizii, înlocuiri de piese uzate, repararea aparatelor, indicatoarelor și limitatoarelor blocate;

- **reducerea costurilor de întreținere**, prin: recondiționarea, repararea și refolosirea pieselor uzate; efectuarea de operații și lucrări limită, dar la timp; introducerea sistemului preventiv de lucru prin detecție, deducție etc.; înlocuirea operațiilor de tip R₁, Rc₁, Rc₂ cu altele ce permit cu anticipație înlăturarea deficiențelor;

- **continuitatea în funcționare**, prin: pregătiri anticipate și intervenții rapide; responsabilitate unică, directă și materială; legarea de producție a electromecanicului, lăcătușului mecanic (făcînd parte din aceeași echipă);

- **creșterea calității producției**, prin: păstrarea parametrilor de lucru (reglaj, verificare, înlocuirea aparatelor defecte); instruirea personalului deservent;

- **mărirea siguranței în funcționare**, prin: reglarea la parametrii nominali a tuturor mecanismelor, reglarea acționărilor, automatelor, limitatoarelor; autodotări cu AMC-uri specifice;

- **crearea stocurilor necesare de piese de schimb**, prin: cunoașterea pieselor (pe grupe de mașini) care au uzură rapidă, medie și lentă; realizarea pieselor de schimb conform graficului de uzură;

- **crearea unor sectoare puternice de recondiționări de piese și reutilizarea acestora**, prin: trierea pieselor uzate, alegerea tehnologiei de recondiționare, recondiționarea propriu-zisă, introducerea în magazine ca piese bune;

- **diminuarea consumurilor de energie, carburanți și lubrifianți**, prin: stabilirea consumurilor, înlăturarea oricăror forme de risipă sau consum suplimentar;

- **utilizarea echilibrată a forței de muncă de la bazele de întreținere**, prin: nominalizarea sarcinilor concrete de rezolvat, creșterea răspunderii datorită individualizării muncii, aplicarea formelor stimulative de retribuție (acord global), integrarea fiecărei persoane în formații de lucru direct productive.

Noul sistem propus cuprinde, ca lucrări și operații specifice: **depistarea** — prin verificări periodice, examinări și revizii — a **pieselor și subsansamblelor defecte**; **înlocuirea sau repararea lor**, înainte ca ele să determine scoaterea din funcțiune a mașinii, utilajului sau instalației; **înlocuirea sistematică a anumitor piese a căror durabilitate este cunoscută statistic**, evitîndu-se folosirea lor pînă la completa lor leșire din serviciu.

Aplicarea sistemului a scos în evidență următoarele **AVANTAJE ECONOMICE**:

- **mărirea producției întreprinderii**, datorită întreținerii în stare de funcționare a mașinilor, utilajelor și instalațiilor prin reducerea și eliminarea opririlor accidentale, a avariilor;

- **reducerea cheltuielilor anuale de întreținere și reparații**, prin operații și lucrări specifice care nu le-au exclus pe cele prevăzute în actualele normative, dar au fost altfel organizate;

- **diminuarea (și redistribuirea) unei părți din personalul muncitor de la întreținere și reparații**, pe baza aplicării unor tehnologii de întreținere;

- **creșterea răspunderii muncitorilor deservenți**, prin participarea lor activă la întreținerea mașinilor și efectuarea unor operații impuse de sistem;

- **limitarea sferei de acțiune a muncitorilor specialiști din bazele de întreținere și creșterea răspunderii lor față de operațiile și lucrările efectuate**.

Precizăm că introducerea noului sistem a fost precedată de **rezolvarea unor probleme cu caracter tehnic și organizatoric**. Astfel, mașinile, utilajele și instalațiile din dotare au fost predate electromecanicilor sau lăcătușilor mecanici ai bazelor de întreținere, care să răspundă direct de buna lor funcționare. S-au creat compartimente tehnice

ce pentru proiectarea pieselor de schimb, a tehnologiilor de execuție, pentru elaborarea de schițe, sisteme de ungere, scheme electrice, electronice, hidraulice etc. și au fost organizate secții, ateliere sau formații de lucru pentru executarea pieselor de schimb noi și remedierea celor uzate. La nivelul întreprinderilor au fost constituite baze de piese de rezervă (DCPS — depozit central de piese de schimb), de unde piesele sînt eliberate secțiilor în funcție de solicitările acestora, iar în bazele de întreținere au fost înființate magazii pentru piese de schimb (MPS). La nivelul fiecărei baze de întreținere din secțiile de producție au fost stabilite bugete de venituri și cheltuieli. Totodată, s-au reorganizat evidența și gestiunea proprie, atît pentru piesele recondiționate, cît și pentru cele noi.

Operații proprii sistemului

Noul sistem are următoarele operații proprii :

- verificarea periodică a dotării,
- revizia parțială a subansamblelor și ansamblelor,
- revizia generală a fondurilor fixe productive.

● **VERIFICAREA PERIODICĂ (Vp)** a fondurilor fixe productive a avut ca obiectiv principal depistarea din timp a posibilităților de apariție a unor avarii accidentale — gripări, dereglări, uzuri. Piesele sînt măsurate, comparate cu etaloane, folosind AMC-uri specifice. Operația s-a efectuat în exclusivitate de către muncitorii bazelor de întreținere din secțiile productive, care au avut în primire un număr de vedere mașini, utilaje și instalații și au răspuns din punct de vedere tehnic și funcțional de acestea, luînd toate măsurile pentru înlăturarea deficiențelor în funcționare, prin reglare, măsurare, control preventiv etc.

Verificarea periodică a fost planificată la intervalul prevăzut de normativele actuale pentru forma de întreținere de tip „revizie tehnică” (Rt). Dacă la verificare s-a constatat că anumite piese nu mai prezintă garanție în funcționare, mecanicul le-a înlocuit imediat, predîndu-le pentru recondiționare pe cele uzate.

Programarea pentru verificarea periodică s-a făcut fie pe grupe de mașini, fie pe linii tehnologice. De exemplu: dacă un electromecanic sau lăcătuș mecanic are în primire și răspunde de buna funcționare a 10, 20, 30 de mașini sau utilaje, el poate verifica într-o zi 2—3 dintre acestea. În cazul mașinilor cu grad de complexitate mic sau din aceeași grupă, numărul celor de a căror bună funcționare el răspunde este mai mare.

Pentru ca această răspundere să fie direct legată de nivelul producției obținut pe mașinile avute în grijă, electromecanicul sau lăcătușul mecanic au fost incluși în formațiile de lucru direct productive din secții sau ateliere și retribuți global în echipă. Orice staționare a mașinilor din cauza defecțiunilor a atras după sine penalizări la retribuție, în funcție de orele nelucrate ale mijloacelor fixe respective (propunerea de penalizare se face de către șeful bazei de întreținere și este aprobată de șeful de secție).

● **REVIZIA PARȚIALĂ (Rp)** a comportat examinarea funcționării pieselor, subansamblelor și ansamblelor de bază care condiționează bunul mers al mașinilor-unelte, utilajelor și instalațiilor, gradul de precizie și siguranță în funcționare. În cadrul acestei operații — după caz — au fost înlăturate cauzele zgomotelor anormale, deficiențele în sistemul de lubrifiere; s-au înlocuit rulmenții uzați, curelele deteriorate, piesele ce nu prezentau garanția unei funcționări normale în continuare a mașinilor, conductele fisurate, ambreiajele uzate, dispozitivele (de comandă, fixare, reglare, prelucrare etc.), ce prezentau defecțiuni; au fost remediate defectele din sistemele electrice, electronice, hidraulice, pneumatice etc.

Lucrările s-au realizat pe subansamble și ansamble (demontări, degresări, măsurători, înlocuiri de piese uzate, recondiționări, reglări). Înlocuirea unor componente (electromotoare, pompe, capete de lucru, contactoare etc.) cu altele din rezervă a permis ca timpul de staționare să fie minim.

Revizia parțială a fost planificată la intervalul prevăzut în normativele actuale pentru forma de intervenție de tip „reparație curentă de gradul 1” (Rc1), dar în realizarea practică ea s-a deosebit de aceasta prin următoarele: intervenția s-a făcut numai la organele și subansamblele cu uzură, dereglate etc. — deci, doar în măsura în care s-a impus; a pretins o pregătire anticipată cu piese de schimb, subansamble și chiar ansamble și componente complexe; operația s-a executat, în mare parte, în pauzele tehnologice și în schimburile neprogramate, ceea ce a scurtat timpul de intervenție, față de cel prevăzut la Rc1, cu 50—80%.

Cheltuielile pentru intervenție au scăzut cu pînă la 30% față de cele alocate în normativ, întrucît s-a intervenit numai acolo unde a fost necesar, iar operația s-a efectuat o bună calitate, cu multă răspundere, de către muncitorii repartizați pe mașini, utilaje și instalații, care s-au preocupat îndeaproape de recondiționarea pieselor uzate, de procurarea pieselor noi strict necesare, făcînd totul pentru ca utilajele să funcționeze continuu.

Și în această formă de organizare muncitorii au făcut parte din formațiile de lucru direct productive și au primit retribuția — integrală sau diminuată — în funcție de staționările înregistrate în cursul lunii.

Personalul bazei de întreținere — și în special lăcătușii mecanicii care au avut în primire anumite utilaje sau instalații — au luat măsurile din timp (imediat după verificările periodice) pentru obținerea pieselor de schimb din DCPS sau MPS. În cazul cînd acestea nu existau în stoc (mai ales cele pentru utilaje unicate, piese cu grad mare de complexitate etc.), s-a acționat prin baza de întreținere, pentru realizarea lor la timp și de calitate, aplicînd una din următoarele variante: 1) demontarea ansamblului în intervalul cînd utilajul nu funcționa și executarea piesei (pieselor) după model; 2) demontarea ansamblului după luarea de măsuri pentru ca producția să nu stagneze — și proiectarea, apoi realizarea pieselor de schimb; 3) demontarea ansamblului, recondiționarea pieselor uzate, și remontarea imediată; 4) demontarea ansamblelor sau subansamblelor uzate și înlocuirea lor cu altele, de schimb, recondiționate anterior și înregistrate ca piese de schimb.

În cazul scoaterii accidentale din funcțiune a unui utilaj s-a admis abaterea de la programul zilnic de verificări periodice și revizii, pentru a-l repune imediat în funcțiune; reintarea în program s-a făcut pe parcurs și prin organizarea lunară a activităților și lucrărilor specifice.

Încărcarea muncitorilor din bazele de întreținere a fost asigurată pe baza normelor de verificări periodice și revizii programate. Intervențiile accidentale s-au normat separat și au fost considerate lucrări extraplan, avînd alt regim de execuție și de plată.

● **REVIZIA GENERALĂ (Rg)** a urmărit verificarea în detaliu a ansamblurilor funcționale, siguranța în funcționare și precizia acestora. După verificarea în întregime a mașinii, utilajului sau instalației, pentru a se evidenția toate deficiențele, s-au făcut operații de remediere a pieselor uzate sau de înlocuire a celor ce nu puteau fi recondiționate, de înlocuire a sistemelor electrice, electronice, hidraulice etc. care prezentau deficiențe în funcționare, erau uzate, arse sau distruse. Cu această ocazie s-au efectuat și unele lucrări de modernizare (atașarea de dispozitive care măresc randamentul mașinii și productivitatea muncii), fără a mai aștepta reparația capitală, dacă fluxul tehnologic cerea imediat această modificare.

Lucrarea de revizie generală a fost planificată la intervalul prevăzut în normativele actuale pentru tipul de intervenție „reparație curentă de gradul 2” (Rc2), deosebindu-se însă de aceasta prin următoarele elemente noi:

intervenția, deși de ordin general, a cuprins numai organele și mecanismele care reclamau operații de remediere și recondiționări; a pretins o pregătire anticipată completă cu piese de schimb.

Tempul de intervenție s-a scurtat față de cel prevăzut pentru Rc2 cu 30—50% (prin pregătirile anticipate și modul de organizare a realizării lucrărilor — fie în etape, fie în schimburile neprogramate, fie prin înlocuirea cu componente, agregate și chiar mașini de schimb), iar **cheltuielile de intervenție au fost mai mici** cu 15—25% față de cele planificate pentru Rc2 (datorită scurtării timpului de intervenții, realizării numai a operațiilor ce rezultau ca indispensabile din fișele de constatare, în funcție de starea tehnică a utilajului respectiv). Totodată, datorită implicării directe a lăcătușilor mecanici la revizia generală a utilajelor și instalațiilor reparatizate, lucrările și operațiile au fost realizate de bună calitate.

În cazul cînd au apărut opriri accidentale, remediile s-au făcut fie de către baza de întreținere, fie de compartimentul mecanic-șef — în funcție de complexitatea utilajului și gravitatea avariei — și au fost considerate ca lucrări extraplan, fiind evidențiate separat.

Revizia generală s-a executat de către echipe compuse din: lăcătușul mecanic sau electromecanicul care a avut în primire un număr determinat de mașini, utilaje sau instalații; lăcătușii ajustori din baza de întreținere a secției; specialiști în electronică, hidraulică, sau dispozitive pneumatice (asigurați la nivel centralizat); muncitorii deservenți (după caz).

Planificarea începerii reviziei generale s-a făcut în funcție de planul de încărcare a specialiștilor din alte sectoare (electromecanici, electroniști, automatiști ș.a.), pentru ca aceștia să poată lua parte efectiv la realizarea lucrărilor programate. Intervenția programată nu a început decât după ce s-a pregătit totul — piesele de schimb (mecanice, electrice) sau ansamble complete, șeful bazei de întreținere a secției fiind direct interesat și răspunzător de această pregătire anticipată; intervențiile s-au făcut mai mult în schimburile neprogramate, pauzele tehnologice sau de reglaj și în duminicile rezervate pentru întreținere.

Muncitorii care participă la realizarea reviziei generale sînt muncitori producțivi normati. Ei lucrează în acord global și aparțin fie formațiilor de lucru din secția de bază, dar îndrumați metodologic de mecanicul-șef, fie direct acestuia, în cazul organizării centralizate a lucrărilor.

Fondul alocat a fost cel prevăzut în normativul de întreținere și reparații pentru Rc2. **Din economiile realizate s-au efectuat modernizări, adaptări, modificări care au înălțurat uzura morală a utilajelor și au permis folosirea lor cu funcții multiple.**

Pentru realizarea în bune condiții a lucrărilor de verificări periodice, revizii parțiale și generale au fost proiectate scheme logice de organizare, teme-program și fișe tehnologice tip, adaptate de fiecare întreprindere la specificul său.

Intr-un viitor număr al suplimentului „R.E.” vom prezenta: calcule comparative (sistemul actual și cel nou) privind costul intervențiilor, durata lor și alte elemente ce caracterizează eficiența; rezultatele concrete obținute de unele întreprinderi prin aplicarea noului sistem; probleme de organizare (inclusiv determinarea necesarului de personal) legate de implementarea lui.

Dr. Iulian CEAUȘU
expert în organizare și conducere
Academia „Ștefan Gheorghiu”

GESTIUNEA CALITĂȚII PRODUSELOR

în contextul noului mecanism economico-financiar

TRANSPUNEREA corectă și eficientă în viață a principiilor autogestiuunii și autoconducerii muncitorești, ale mecanismului economico-financiar depinde și de modul în care fiecare unitate știe și înțelege să-și dezvolte producția, folosind tehnica modernă, îmbunătățind continuu calitatea produselor și serviciilor, în scopul obținerii unei rentabilități ridicate; iar aceasta impune depășirea opticii cantitative asupra producției și combaterea atitudinii indiferente față de beneficiar. Încă înainte de a introduce în fabricație un produs, furnizorul trebuie să aibă în vedere cerința consumatorilor de a-l putea obține de o calitate cât mai bună și la un preț cit mai scăzut; în același timp, el trebuie să aibă în vedere și propriile interese — de a recupera cheltuielile făcute și de a-și asigura o anumită cotă de beneficii. Aceste interese sînt satisfăcute cumulativ atunci cînd cumpărătorului i se oferă **un produs bun**, pe care producătorul să-l realizeze **cu un cost de producție rațional**.

Urmărirea sistematică a nivelului calitativ al produselor și serviciilor, identificarea costurilor pe care le implică obținerea calității dorite, controlul și dirijarea acestora, posibilitățile de analiză și eliminare a anomaliilor apărute presupun ca în cadrul întreprinderilor producătoare, conducătorii să dispună de un instrument complex, operativ, bazat pe o viziune sistemică, avînd un puternic accent dinamic și previzional și un grad ridicat de funcționalitate, de natură să asigure nu numai menținerea, ci chiar ridicarea nivelului calității produselor. Un asemenea obiectiv îl poate asigura încadrarea într-un sistem global de planificare, organizare, coordonare, control și evaluare a tuturor acțiunilor și activităților care își propun menținerea sau ridicarea calității produselor și serviciilor — în condiții de maximă eficiență economică — la un nivel care să corespundă necesităților beneficiarilor. Privite printr-o asemenea prismă, ansamblul acțiunilor care converg către menținerea și/sau ridicarea calității produselor pot fi încadrate în sistemul de conducere al întreprinderii, și anume într-un subsistem specializat — **gestiunea calității produselor**.

SCOP, OBIECTIVE

GESTIUNEA CALITĂȚII, ca sistem complex, dinamic și previzional de acțiune, își realizează obiectivele prin intermediul proceselor de decizie cu o largă rază de acțiune în timp și spațiu (deosebindu-se, prin aceasta, în mod esențial de „bilanțul calității”, instrument care oferă informații asupra situației prezente și cel mult retrospectiv).

Introducerea și generalizarea gestiunii calității cer **sensibilizarea** — atît a personalului de conducere, cit și a executanților — față de necesitatea și avantajele aplicării ei, popularizarea, clarificarea și acceptarea elementelor ce caracterizează subsistemul — **scop, obiective, rol**, precum și găsirea unor soluții organizatorice de integrare în sistemul de conducere al întreprinderii.

Gestiunea calității își propune ca scop **menținerea și/sau ridicarea nivelului calitativ al produselor, în condiții de eficiență economică maximă**.

Principalele obiective care se pot realiza prin conceperea și implementarea subsistemului pot fi formulate astfel:

- cunoașterea în detaliu și într-o viziune sistemică a stării și evoluției principalilor factori care condiționează calitatea produselor;

- identificarea, evaluarea, urmărirea și dirijarea principalelor costuri implicate de asigurarea calității planificate a produselor;

● punerea la dispoziția conducătorilor a unui instrument de urmărire operativă a sarcinilor de plan privind calitatea produselor ;

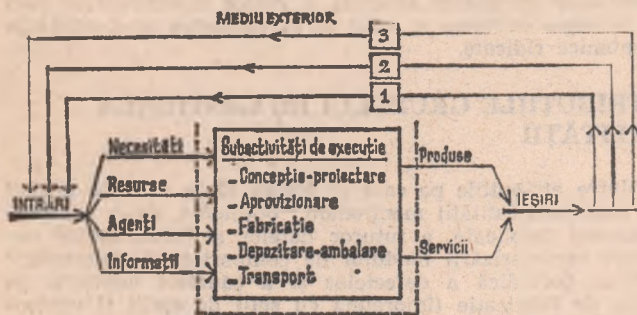
● asigurarea elementelor economice și organizatorice esențiale pentru adoptarea deciziilor privind îmbunătățirea calității produselor, într-o abordare previzională a dezvoltării unității ;

● creșterea eficienței activității unităților prin ridicarea nivelului calitativ al produselor, în viziunea noului mecanism economic-financiar.

INTEGRAREA IN SISTEMUL DE CONDUCERE AL ÎNTRINDERII

Potrivit teoriei diferențierii și integrării, subsistemul de gestiune a calității poate fi considerat drept o componentă a sistemului global de conducere a unităților economice. El poate fi deci delimitat și analizat în sine, orientat în vederea realizării propriilor obiective, prin metode și tehnici specifice.

Limitele de funcționare ale acestui subsistem sînt date, ca în cadrul oricărui sistem, de intrări, stare și ieșiri (vezi schema).



Subsistemul de gestiune a calității produselor

Intrările sînt alcătuite aici din : **necesități** (comanda socială), **resurse** (materii prime, materiale, utilaje, S.D.V. și A.M.C.), **agenți** (forță de muncă), **informații**. Cantitatea și calitatea fiecărei intrări în parte condiționează cantitatea și calitatea ieșirilor sistemului.

Stările subsistemului — respectiv evoluția trecută a unor activități legate de calitatea produselor (vînzările, rebuțurile și remanierele, reclamațiile etc.) — sînt luate în considerare în vederea extrapolării tendințelor comportamentale și dirijării sale previzionale potrivit obiectivelor propuse.

Ieșirile sînt alcătuite din produse și servicii de un anumit nivel calitativ. În vederea obținerii ieșirilor, respectiv a obiectivelor, în cadrul subsistemului se desfășoară o serie de **proces de execuție**.

Activității de conducere, ca modalitate esențială de autoreglare conștientă, îi revine rolul de a optimiza modul de funcționare al întreprinderii ca sistem și al gestiunii calității ca subsistem, prin intermediul deciziilor introduse în sistem, bazate pe analiza ieșirilor perioadei precedente. **Autoreglarea** are loc pe baza unor modalități specifice de reacție inversă, de analiză și reintroducere în sistem a ieșirilor legate de calitatea produselor. Astfel, prima modalitate de autoreglare (notată în schemă cu 1) se referă la reacția inversă a însuși subsistemului de gestiune a calității, prin care se încearcă anihilarea factorilor perturbatori și racordarea la cerințele mediului potrivit disponibilităților și competențelor decizionale acordate, a doua (2) se referă la conducerea întreprinderii, iar a treia (3) la conducerea din partea organelor ierarhic superioare.

Întreaga funcționalitate a subsistemului, performanțele și capacitatea acestuia de a elimina, preîntîmpina ori contracara apariția factorilor care pot perturba obținerea nive-

lului dorit al calității produselor, precum și posibilitatea de autoreglare în vederea realizării obiectivelor propuse depind așadar, în ultimă instanță, de calitatea sistemului conducător.

Gestiunea calității produselor exercită funcțiile generale ale conducerii prin adaptarea lor la specificul scopului și activităților sale. Realizarea scopului și a obiectivelor menționate necesită organizarea subsistemului în așa fel, încît să poată realiza următoarele **funcții specifice** :

a) **previzionarea și planificarea calității produselor**. Utilizînd studiile de prognoză, de cercetare a pieței, subsistemul contribuie la fundamentarea deciziilor privind structura producției întreprinderii în profil calitativ, avînd în vedere în primul rînd cerințele beneficiarilor, dar și posibilitățile de realizare existente și de perspectivă ale întreprinderii, locul și rolul său în cadrul economiei naționale. Ca rezultate ale exercitării acestei funcții specifice pot fi menționate : elaborarea secțiunilor de plan privind îmbunătățirea calității produselor, din planurile cincinale și anuale ale întreprinderii ; programul anual de creștere a calității produselor ; bugetul previzional al calității, axat pe ridicarea nivelului calitativ al produselor ;

b) **Asigurarea nivelului calitativ previzional**. În vederea realizării acestei funcții, conducerea întreprinderii, folosind aparatul de conducere specializat și cu sarcini precise în îndeplinirea obiectivelor gestiunii calității produselor, adoptă și aplică un ansamblu de decizii și acțiuni cu caracter organizatoric, de coordonare, antrenare și control. Acestea se referă la activitățile de concepție tehnică, organizare, personal, fabricație, aprovizionare, desfacere, transport-ambalare, service ș.a., reflectate în fișele operative de creștere a calității produselor, parte din ele reunite în planuri și programe special concepute pentru creșterea calității producției, iar restul integrate în planurile și programele de lucru concepute și aplicate în mod obișnuit de compartimentele întreprinderii. Condiția esențială a realizării acestei funcții constă în aplicarea exactă a deciziilor și măsurilor stabilite, cu cît mai reduse modificări sub influența factorilor conjuncturali ;

c) **evaluarea nivelului calitativ al produselor**. Raportarea realizărilor obținute la nivelul calitativ stabilit dă naștere, în principal, la două categorii de procese : cu caracter **constatativ** — determinarea nivelului calitativ al produselor fabricate, comparat cu nivelurile previzionate, stabilindu-se măsura în care acestea au fost realizate și principalele cauze care au determinat abaterile respective ; cu caracter **corectiv** — stabilirea deciziilor și măsurilor menite să elimine abaterile negative constatate și să acționeze asupra cauzelor ce le generează, pentru a preîntîmpina repetarea lor în viitor.

În exercitarea acestei funcții un rol deosebit îl dețin acțiunile de **evaluare a mărimei costurilor calității, pe categorii și elemente de cheltuieli**, precum și **efectele aplicării măsurilor de creștere a calității, reflectate în bilanțul calității produselor**.

UNELE CLARIFICĂRI DE ORDIN METODOLOGIC

Complexitatea și multitudinea problemelor ce se cer abordate în legătură cu raționalizarea calității impun tratarea lor unitară, integrarea lor într-un subsistem a cărui conducere necesită eforturi de modificare a opticii și a comportamentului — de la unul de tip pasiv, în care rolul principal revine controlului de calitate, preponderent constatativ, la un **comportament activ și ofensiv**, prin elaborarea și implementarea gestiunii calității.

Pentru a analiza evoluția calității produselor pe o perioadă anterioară și a stabili obiectivele care vor completa strategia întreprinderii cu sarcini privitoare la calitate, este necesar ca studiile de gestiune a calității produselor să se axeze în principal pe trei mari **probleme** :

a) **caracterizarea calității produselor întreprinderii pe o anumită perioadă** (3—5 ani anteriori celui în care se face studiul). Se colectează și analizează date privitoare la : caracterizarea producției întreprinderii (nivelul de

tehnicitate al producției, caracteristicile principalelor procese tehnologice, durata ciclului de producție etc.); evoluția indicatorilor semnificativi pentru eficiența activității întreprinderii; elemente de caracterizare a calității și competitivității produselor principale; modul de organizare a activităților C.T.C., fiabilitate-metodologie, identificarea principalelor defecte de calitate și, pe cât posibil, a cauzelor lor; evoluția costului calității, pe trei categorii — cheltuieli pentru prevenirea apariției defectelor, pentru identificarea defectelor, cheltuielile determinate de noncalitate;

b) **analiza critică a activităților de asigurare și control al calității produselor.** Se analizează, în special, cauzele noncalității legate de: concepția constructivă a produselor; execuție (calitatea tehnologiilor de fabricație); ritmicitatea obținerii producției; nivelul de calificare al muncitorilor și concordanța lui cu gradul de complexitate al operațiilor executate, repartizarea personalului tehnic pe schimburi, gradul de asigurare a C.T.C. cu personal calificat; nivelul dotării cu aparate de măsură și control; modul în care activități ca aprovizionarea, transportul, depozitarea și service-ul influențează asupra obținerii nivelului planificat al calității;

c) **raționalizarea calității produselor întreprinderii, prin elaborarea și implementarea gestiunii calității.** Se evidențiază măsurile de creștere a calității produselor rezultate din abordarea celor două probleme anterioare, concomitent cu evidențierea căilor de reducere a costului calității. Această problemă își găsește finalizarea și materializarea în bugetul previzional și respectiv bilanțul calității, care reliefează economiile nete ce se obțin prin aplicarea măsurilor de raționalizare.

În privința domeniilor și modalităților de aplicare, este de menționat necesitatea de a adapta metodologia de proiectare și implementare a subsistemului la necesitățile și specificul producției unității respective. Astfel, metodologia se poate aplica **orizontal**, în cazul unor întreprinderi caracterizate printr-un tip de producție de masă, cu o nomenclatură a producției foarte restrinsă, în care situație întreaga producție va constitui obiectul de studiu în vederea proiectării subsistemului. În cazul întreprinderilor cu producție de serie mare și mijlocie în a căror nomenclatură de producție se disting produse sau familii de produse care dețin o pondere ridicată în volumul și valoarea producției marfă vândută și încasată, metodologia se poate aplica **vertical**, urmărind factorii de influență ai calității pe întreg ciclul cercetare-proiectare, producție, desfacere, comportare în exploatare a produselor. În întreprinderile cu o producție individuală sau de serie mică, aplicarea gestiunii calității ridică unele dificultăți datorită volumului important și diversificat de date ce trebuie culese odată cu modificarea nomenclaturii.

IMPLICAȚII STRUCTURALE

Cerințele ridicate pe de o parte de complexitatea problemelor ce trebuie rezolvate în cadrul gestiunii calității (care depășesc cu mult sfera activităților desfășurate în compartimentul C.T.C.), iar pe de altă parte de rezolvarea acestora cu costuri cât mai reduse aduc în atenția conducerii întreprinderii cel puțin următoarele alternative de soluționare:

● **reorganizarea compartimentului C.T.C.** Această soluție organizatorică presupune revederea atribuțiilor, sarcinilor, responsabilităților personalului C.T.C., dar și a capacității și performanțelor profesionale și intelectuale ale acestuia. O astfel de acțiune ar permite selectarea, din personalul operativ, a unui grup alcătuit din minimum 4 persoane, apt să îndeplinească cerințele gestiunii calității. Grupul de gestiunea calității, al cărui șef ar fi — evident — șeful compartimentului C.T.C., subordonat directorului unității, ar urma să fie degrevat de o parte din sarcinile curente (acestea fiind repartizate corpului de control), primind în schimb noi atribuții. Soluția prezintă următoarele avantaje: posibilitatea rezolvării imediate, întrucât nu sînt

necesare resurse suplimentare — materiale sau umane; simplificarea implementării sistemului — nefiind necesar un compartiment special, deci modificări în structura organizatorică existentă. Un dezavantaj însemnat îl constituie omogenitatea profesională a grupului, ceea ce nu ar permite corelarea, analiza și interpretarea datelor furnizate de sistem, astfel încît performanțele acestuia nu ar putea fi exploatare suficient;

● **utilizarea metodei conducerii prin proiecte** — crearea unui grup intercompartimental, alcătuit din 4-5 persoane cooptate din serviciile C.T.C., tehnic, desfacere și contabilitate. Dintre modalitățile organizatorice ale metodei C.P.P. considerăm că cea mai potrivită cerințelor gestiunii calității este forma cu stat major. Avantajele și dezavantajele acestei alternative de soluționare sînt cele care în țesc în mod obișnuit metoda. În ce privește restricția temporală a metodei — posibilitatea de a funcționa cîțiva ani — considerăm că ea nu constituie un impediment. O dată cu expirarea timpului menționat, sistemul va putea funcționa fie prin intermediul relațiilor organizaționale create și ancorate prin atribuții și responsabilități corespunzătoare, fie prin redistribuirea atribuțiilor, sarcinilor și responsabilităților între compartimentele participante. Oricum, un rol hotărîtor în viabilitatea sistemului îl vor avea rezultatele economice obținute și optica modificată în ceea ce privește calitatea și rolul ei în obținerea unei eficiențe economice ridicate.

ATRIBUȚIILE GRUPULUI DE GESTIUNEA CALITĂȚII

Dintre atribuțiile pe care ar trebui să le exercite grupul de gestiunea calității menționăm: obținerea, de la compartimentele implicate, a tuturor datelor și informațiilor necesare caracterizării modului de comportare a sistemului; analiza periodică a defectelor și a cauzelor acestora, pe secții de fabricație (împreună cu șeful de secție și controlorii C.T.C. din secția respectivă); actualizarea listei generale a defectelor de calitate și a cauzelor acestora cu noile elemente apărute de la analiza precedentă; informarea periodică a secțiilor și a conducerii întreprinderii asupra cauzelor care dețin ponderea cea mai mare în producția rebutată, pe secții; analiza și interpretarea — periodică și ori de cîte ori se cere — a datelor de caracterizare a subsistemului; urmărirea costului total al calității și al componentelor sale în corelație cu aspectele tehnice, materiale și umane cerute de gestiunea calității; analiza și avizarea periodică a fișelor operative, a deciziilor de creștere a calității produselor, pe secții; furnizarea de informații — periodic, precum și la cererea expresă a compartimentelor funcționale sau operaționale — asupra activităților care concurează la asigurarea calității, asupra defectelor specifice și a cauzelor acestora, precum și asupra nivelului costului calității (total și pe componente); elaborarea planului anual de creștere a calității produselor; elaborarea bugetului previzional al calității produselor; organizarea de acțiuni de informare-motivare cu privire la gestiunea calității în secții sau la anumite niveluri ierarhice; urmărirea modului de aplicare a deciziilor cuprinse în planul anual de creștere a calității produselor și informarea conducerii asupra stadiului de îndeplinire, a eficienței scontate și obținute, a cauzelor neîndeplinirii unor decizii; instruirea personalului care concurează la funcționarea sistemului de gestiune a calității produselor.

Pentru a clarifica mai bine statutul organizatoric al grupului de gestiunea calității, menționăm că acesta nu trebuie să se ocupe de: efectuarea controlului interfazic sau final (acceptarea sau neaccentarea produselor); elaborarea deciziilor operative din fișele operative de creștere a calității produselor, pe secții; modificarea, fără acceptul conducerii, a relațiilor organizaționale cu celelalte compartimente ale întreprinderii; introducerea, înlocuirea sau scoaterea unor componente în sau din sistem fără analiză și avizul conducerii întreprinderii.

Rezervele pe care gestiunea calității le evidențiază în ce privește reducerea costurilor, concomitent cu menținerea sau creșterea nivelului general al calității produselor reprezintă un însemnat potențial de eficiență, încă neexploatat de marea majoritate a întreprinderilor. Punerea în valoare și atragerea în circuitul economic a acestui potențial latent depind, în principal, de doi factori: promovarea consecventă a subsistemului în rândurile specialiștilor și formarea unui nou model de mentalitate, care să micșoreze rezistența față de schimbările solicitate de introducerea lui. Acest din urmă factor reprezintă, după părerea noastră — din punctul de vedere al dificultăților pe care le ridică, dar și din cel al efectelor ce se pot obține, o dată realizat — cheia de boltă a succesului acțiunii de implementare și generalizare a subsistemului. O modalitate convingătoare ar constitui-o demonstrarea avantajelor economice și sociale ale acestuia prin funcționarea sa experimentală în întreprinderi-model din diferite ramuri și popularizarea largă a rezultatelor obținute, prin schimburi de experiență.

G. CAPRĂRESCU

asistent universitar
Academia de studii economice

Conducerea numerică a proceselor

AFIRMAREA largă a revoluției tehnico-științifice în cincinalul calității și al eficienței impune ca atenția conducătorilor și a specialiștilor să se îndrepte din ce în ce mai mult spre conducerea numerică a proceselor, extinderea și utilizarea eficientă a mijloacelor celei de-a doua revoluții industriale — electronica, tehnica de calcul, roboții industriali, inteligența artificială, mijloace care sînt din ce în ce mai mult legate de informație. Automatica, informatica, comunicațiile sînt domeniile în care se acționează asupra informației, dar suportul acestora îl constituie un aparat, un utilaj industrial sau un dispozitiv.

În contextul dezvoltării explozive a tehnicii de calcul și a microelectronicii (dezvoltare ce conduce la reducerea substanțială a prețului componentelor L.S.I.), al apariției pe piața mondială a unui număr important de componente „inteligente” de tip microprocesor, cu complexitate și facilități de generația a patra, devine tot mai evidentă necesitatea extinderii sistemelor de conducere numerică a proceselor. Aceasta este posibilă prin adoptarea unor programe unitare de cercetare-dezvoltare, orientate pe noile concepte și tehnologii.

Astfel, pe plan mondial se definitivează deja tehnologia VLSI (Very Large Scale Integration) care va permite, începînd cu anul în curs, să se producă memorii de 256 k biți (CCD) pe un „chip”, iar în anul 1985 se preconizează să se ajungă la 4 milioane de biți pe un „chip” (o pastilă de siliciu cu latura de 1 cm). Ultima generație de microprocesoare cuprinde unități foarte puternice, utilizînd cuvinte de 16 sau 32 biți. Dintre acestea amintim cele mai reprezentative tipuri; microprocesorul INTEL MP 8086 (în tehnologia NMOS) conține circa 30 000 de tranzistori, are cuvîntul de 16 sau 8 biți, posedă un set de 135 instrucțiuni, iar memoria maximă (adresabilă) este de 1 M octeți; microprocesorul ZILOG Z 8000 are cuvîntul de 32 biți, 418 instrucțiuni, memoria operativă fiind de 10 M octeți; microprocesorul MOTROLA 68000 are cuvîntul de 32 biți, conține cca. 68 000 de tranzistori, iar memoria operativă este de 16 M octeți.

Astfel de realizări conduc la conceptul de „microcalculator pe o singură pastilă” sau „calculator pe o singură plachetă”, cu puteri de calcul comparabile cu cele ale calculatoarelor medii și mari convenționale, producînd o revoluționare a tuturor conceptelor clasice de conducere (urmărire, reglare, comandă, caracterizare) și impunînd reșezarea pe baze noi a echipamentelor de conducere, în scopul de a spori eficiența acestora. Astfel, noile echipa-

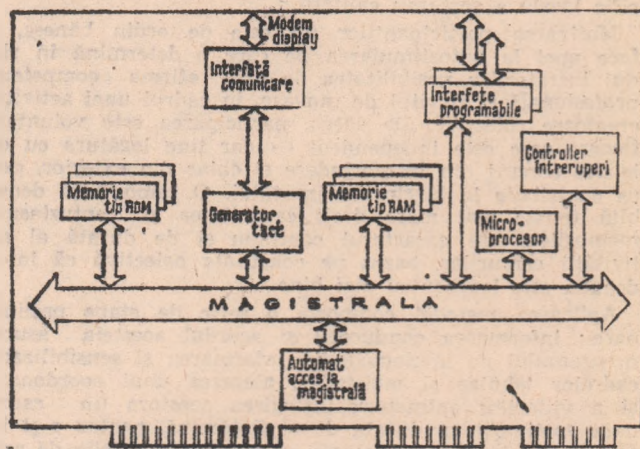
mente de conducere (numerică) răspund cerințelor de descentralizare și ierarhizare a conducerii, asigură un plus de viteză și precizie calculului, gestionarea fluxului informațional, astfel încît se realizează o mare flexibilitate în aplicații. În plus, ele rezolvă sarcini complexe, ca: citirea și interpretarea datelor furnizate de proces sub forma unor mărimi analogice sau numerice, sincrone sau asincrone; comanda elementelor de execuție ale procesului, conform unui program memorat; dialogul cu operatorul uman (realizat prin afișare, înregistrare, semnalizare, funcționare în regim interactiv și în timp real).

Dintre multiplele avantaje oferite de conducerea numerică enumerăm doar cîteva:

- flexibilitatea deosebită a logicii programate;
- fiabilitate în funcționare foarte ridicată (viața unor componente poate depăși, fizic, 100 de ani);
- scurtarea ciclului de asimilare în fabricație;
- sporirea competitivității pe plan mondial a produselor cu astfel de echipamente.

În ultimii ani, în țara noastră au fost obținute progrese remarcabile în domeniul mașinilor-unelte cu comandă program (CNC—NUMEROM 450), al minicalculatoarelor (CORAL 4011 și INDEPENDENT 100) și microcalculatoarelor (Felix M 118); se impun, pentru viitor, eforturi din ce în ce mai mari în vederea integrării rapide a noilor concepții de conducere a proceselor în economie, producerii în țară a unor echipamente de tip „calculator pe o plachetă”.

Un astfel de echipament asigură o magistrală comună de comunicație într-o mare diversitate de module (active sau pasive), cum ar fi: unități centrale (microprocesoare); unități de prelucrare (aritmice, în virgulă mobilă); memorii (RAM, ROM etc.) și interfețe periferice programabile ce facilitează comunicarea echipamentului cu exteriorul (transmisii de date serial, paralel, sincron sau asincron, convertoare A/N sau N/A etc.), asigurînd totodată și compatibilitatea cu alte echipamente cu „inteligentă artificială”.



Schema-bloc a unui astfel de echipament de comandă numerică este prezentată în figură. Este vorba de un „calculator pe o plachetă”, cu care pot fi echipate utilaje industriale, mașini-unelte (pentru o automatizare suplă) și roboți industriali; sisteme complexe ierarhizate de achiziție a datelor, supraveghere și comandă etc. El oferă importante facilități legate de viteza de execuție, flexibilitatea în aplicații și conduce în final, cu cheltuieli minime, la o calitate sporită în procesul de conducere.

Petru ȘUTRU
secretarul Comisiei inginerilor
și tehnicienilor din sectorul 4
București
Alexandru CIUPERCĂ

documentar extern

Cercurile de calitate

Potrivit aprecierii specialiștilor, cheltuielile suplimentare determinate de proasta gestiune a calității produselor se ridică la 5% în Japonia și 10% în Statele Unite — considerabil sub nivelul din alte țări capitaliste dezvoltate (de pildă, în Franța 20%).

La situația mai favorabilă, din acest punct de vedere, a industriei americane și mai cu seamă a celei japoneze, o contribuție însemnată a adus un instrument de implicare a muncitorilor, cadrelor tehnice și de conducere în acțiunile pentru îmbunătățirea performanțelor produselor: **cercurile de calitate**.

Metoda a fost inițiată în Japonia, în 1949 (de către Uniunea științifică a Inginerilor), perfecționată și organizată pe plan național (cu contribuția unui specialist american) în 1954, pentru ca astăzi să fie, în această țară, practic generalizată: sute de mii de cercuri, milioane de membri. Ea s-a extins, cu începere din 1975, în S.U.A., Marea Britanie, Suedia, R.F.G., Franța ș.a.

Un cerc de calitate se compune de regulă din 6-10 persoane — muncitori, maștri și cadre tehnice care lucrează, în general, în aceeași secție (atelier). El se întrunește săptămânal timp de circa o oră și, sub conducerea unui „animator“ pe care-l aleg din rândurile lor, stabilesc o problemă pe care să o rezolve, privind eliminarea cauzelor unor defecțiuni de calitate. Când au găsit o soluție, o supun conducerii (atelierului, secției, întreprinderii), care fie că o acceptă (în care caz programează imediat aplicarea ei), fie că o respinge (motivând precis refuzul). La nivelul întreprinderii, activitatea cercurilor este urmărită de un coordonator, care ține seama de cerințele și restricțiile legate de organizarea existentă și de structura specifică locală a gestiunii calității.

Motivarea participanților nu este de ordin bănesc, ci face apel la autostimularea pe care o determină în rândul lucrătorilor posibilitatea de a-și afirma competența profesională și spiritul de inovare, în cadrul unei activități creatoare colective. De aceea, participarea este voluntară, fiecare cerc este independent — dar ține legătura cu celelalte cercuri din întreprindere și chiar din exterior, ceea ce contribuie la lărgirea orizontului. O importanță deosebită (poate mai mare decât capacitatea și entuziasmul membrilor) are caracterul continuu și de durată al activității cercurilor, bazat pe conștiința colectivă că întotdeauna este loc pentru mai bine.

Aplicarea metodei comportă o serie de etape preliminare: informarea conducerii și acordul acesteia asupra programului de implementare, informarea și sensibilizarea cadrelor tehnice și maștrilor, alegerea unui coordonator și a viitorilor animatori, instruirea acestora (în cadrul unor seminarii cu durata de o săptămână, pentru a-și însuși metodele de conducere a grupurilor, tehnicile de analiză și de rezolvare a problemelor, etapele de elaborare a soluțiilor și modul de prezentare a acestora conducerii), informarea întregului personal, constituirea primului cerc din voluntari etc.

Înainte de a trece la lucru, membrii cercurilor de calitate trebuie instruiți în ce privește tehnicile de control, utilizarea unor metode ca diagrama cauze-efecte (Ishikawa), diagrama ABC (Pareto), brainstormingul etc. Astfel înarmați pentru a aborda științific, ei vor proceda la definirea efectului (defectele de calitate), identificarea cauzelor și gruparea lor pe categorii (materii prime și materiale, manoperă, utilaj, metodă-tehnologie); vor analiza importanța relativă a fiecăreia dintre ele, determinând care cauze dețin ponderea principală (de exemplu, cele

20% din cauze a căror eliminare va reduce cu 80% efectul) și vor căuta soluțiile. Este bine ca la început să fie atacate probleme mai simple, a căror rezolvare va da membrilor cercurilor încredere în posibilitățile lor. În cazul unei probleme mai complexe, cercurile se pot diviza în subcolective care să abordeze diferitele ei elemente și să facă apel la specialiști pentru a le ajuta în clarificarea unor chestiuni mai dificile.

În practica multor cercuri, aria preocupărilor lor s-a extins și asupra altor probleme ale întreprinderii, având legătură directă sau indirectă cu calitatea: reducerea deșeurilor, rebuturilor și remediilor, îmbunătățirea funcționării controlului de calitate și dezvoltarea autocontrolului, diminuarea costurilor de producție, creșterea productivității muncii, reducerea duratei de imobilizare a mașinilor etc.

Succesul metodei depinde într-o măsură hotărâtoare de doi factori: receptivitatea din partea cadrelor de conducere la diferite nivele și evitarea alunecării activității cercurilor în formalism, scleroză și abaterea de la tema inițială. Eficiența este surprinzător de mare; se apreciază în general, că **raportul cost/rezultate este de 1 la 6**.

Aplicații industriale ale pernei de aer

● O întreprindere constructoare de material rulant din Belgia folosește un transbordor pe perne de aer pentru transferul rapid al vagoanelor între două linii ferate paralele din secțiile de fabricație. În punctul de transbordare, aceste linii sunt intersectate perpendicular pe direcția lor — în dreptul boghiurilor vagonului — de două șanțuri adânci de 20 cm, în care se deplasează la nivelul șinelor câte o platformă pe pernă de aer, cu capacitatea de susținere corespunzătoare sarcinii împingerea laterală a vagoanelor se face manual, cu un efort redus din partea muncitorilor.

● La sincrotronul cu protoni al centrului de fizică nucleară din Geneva (Elveția), ansamblul de detectori pentru studierea antimateriei — construcție complexă și de mare gabarit, cîntărind 40 de tone — a fost deplasat pe distanță de 30 m, de la locul de asamblare la cel de montare, prin tractare de către un singur om, cu ajutorul unui dispozitiv cu pedale similar cu o bicicletă. Deplasarea instalației, cu un efort de tracțiune (40 kg) reprezentînd a mia parte din masa ei, a fost posibilă datorită utilizării unor perne de aer și corectării neregularităților de pe suprafața pardoselii prin aplicarea unui strat dur și rășini epoxidice.

Prognoză științifico-tehnică

În Bulgaria a fost creat un sistem eficace de prognoză în domeniul științifico-tehnic. Esența lui constă în a asigura continuitatea în primirea, prelucrarea, actualizarea, restructurarea și utilizarea unor informații concrete și destinației precise, servind practicii conducerii și planificării. Pînă acum au fost elaborate 23 de prognoze, privind principalele orientări ale științei și progresului tehnic. Cele mai importante dintre ele se referă la energetică, utilizarea eficientă a resurselor de materii prime, siderurgia și metalurgia neferoasă, chimizarea economiei naționale, dezvoltarea biologiei, a electronicii și automatizării, creșterea eficienței agriculturii. Datele de prognoză sînt utilizate pentru elaborarea programelor pe termen lung. Astfel, cu participarea a 1 800 oameni de știință și specialiști au fost elaborate 18 programe complexe asupra principalelor orientări ale progresului științific. Aceste programe, care definesc numai orientările esențiale, ci și obiectivele concrete și sursele indispensabile pentru realizarea lor, sînt utilizate pentru analize, ca și pentru fundamentarea deciziilor planificare.

Redactor coordonator : Dorin CONSTANTINESCU

agricultură

Norme privind executarea unor lucrări de către C.A.P.

Ministerul Agriculturii și Industrii Alimentare, Ministerul Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție au adoptat (sub nr. 612/1982, 2077/1982 și 64/1982) „NORME METODOLOGICE privind executarea de lucrări și realizarea de produse prin cooperare între unitățile agricole cooperatiste și unitățile din subordinea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții”. În cele ce urmează le publicăm în întregime.

Potrivit planului de măsuri aprobat de conducerea partidului și hotărârii Plenarei Consiliului Național al Agriculturii, Industrii Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor din 27 februarie 1982, unitățile agricole cooperatiste, împreună cu unitățile din subordinea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, vor organiza acțiuni de cooperare și executare de lucrări, care să asigure o mai bună folosire a forței de muncă din agricultura cooperatistă și creșterea gradului de cooperare a acestuia până la 300 zile pe an de cooperator. Totodată, aceste acțiuni vor contribui la îndeplinirea sarcinilor de plan ale unităților Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții, la consolidarea unităților agricole cooperatiste și sporirea veniturilor operatorilor.

1. În acest scop, unitățile agricole cooperatiste și unitățile din subordinea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții vor organiza activități comune, după cum urmează :

- executarea lucrărilor de **exploatarea masei lemnoase** prevăzute în planul de stat pentru unitățile Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții privind doborârea, fasonarea, precum și scosul și apropiatul lemnului cu atelajele unităților agricole cooperatiste

- **exploatarea masei lemnoase** din acțiunea de igienizare și curățire a pădurilor, din locuri greu și foarte greu accesibile, de arbori căzuți, ruși și doborâți de vânt și zăpadă și scoaterea materialului lemnos ;

- executarea lucrărilor de **reimpăduriri** și întreținerea plantațiilor tinere, inclusiv prin culturi furajere intercalate ;

- executarea lucrărilor în pepiniere și răchitării, începând cu pregătirea terenului, semănat-butășit, întreținere, până la recoltare ;

- punerea la dispoziția cooperativelor agricole de producție a unor suprafețe de pădure corespunzătoare pentru recoltarea fructelor de pădure, ciupercilor comestibile din flora montană, semințe forestiere și alte produse accesorii ale pădurii.

- executarea de lucrări privind construirea de drumuri forestiere, corecția torenților și ameliorarea terenurilor degradate, efectuarea de construcții silvice, piscicole și altele.

2. Unitățile agricole cooperatiste vor stabili, odată cu elaborarea planurilor de producție anual, disponibilul forței de muncă proprie, pe perioada de activitate, care poate fi utilizată la executarea lucrărilor și acțiunilor prevăzute la pct. 1, pentru unitățile forestiere de exploatare și transport, inspectoratele silvice județene și alte unități din subordinea Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții.

Pe baza disponibilului de forță de muncă, unitățile agricole cooperatiste vor stabili cu unitățile din subordinea M.E.F.M.C., volumul lucrărilor și activităților care se vor executa în anul următor, încheind contractele respective până la data de 18 decembrie a fiecărui an, potrivit modelelor din anexele nr. 1—3.

Conducerile inspectoratelor silvice județene și ale celorlalte întreprinderi din cadrul Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții pot da imputernicire conducerilor unităților din subordine, fără personalitate juridică, de a încheia contracte.

Direcțiile generale agricole, uniunile județene ale cooperativelor agricole de producție, inspectoratele silvice județene și celelalte unități din cadrul I.E.F.M.C. vor aronda unitățile agricole cooperatiste cu disponibil de forță de muncă, pentru executarea de lucrări și alte activități la cele mai apropiate unități din subordinea M.E.F.M.C.

3. Unitățile agricole cooperatiste, vor contracta unele suprafețe din fondul forestier — poieni, goluri, linii parcellare, terenuri de sub liniile de înaltă tensiune, plantații forestiere etc., pe termen de cel puțin 10 ani, în vederea cultivării cu arbuști fructiferi, cereale, furaje și alte culturi.

În acest scop, inspectoratele silvice județene, împreună cu unitățile agricole cooperatiste, vor stabili anual suprafețele de teren din fondul forestier ce pot fi cultivate și vor încheia până la 15 decembrie al fiecărui an, contracte, cu plata în natură, potrivit modelului din anexa nr. 4.

Contractele de lungă durată se vor adapta anual, în ceea ce privește suprafețele cultivate și condițiile de plată în natură, în funcție de necesitatea gospodăririi raționale a fondului forestier.

4. Unitățile agricole cooperatiste vor închiria pe termen lung, pe bază de contracte încheiate cu unitățile silvice, după modelul din anexa nr. 5, suprafețe de păduri pășunabile, poieni și goluri, pentru care se vor acorda înlesniri la plata taxelor de pășunat, cu obligația unităților agricole cooperatiste de a executa lucrări de ameliorare, fără ca prin acestea să se aducă prejudicii vegetației forestiere.

Contractele pe termen lung pentru pășunat în pădure se încheie numai pentru păduri încadrate în grupa a II-a funcțională, care nu intră în rînd de regenerare în perioada respectivă.

Pășunatul în suprafețele de păduri care au vegetație ierboasă puțină și care urmează a fi folosite numai pentru trecerea animalelor, sînt scutite de taxe.

Contractele de pășunat se vor încheia pe baza repartiției dată de comisia constituită pe lângă comitetul executiv al consiliului popular județean, repartiții care sînt obligatorii atît pentru inspectoratele silvice, cît și pentru unitățile agricole cooperatiste.

5. În vederea asigurării unor cantități suplimentare de furaje necesare animalelor în timpul iernii, unitățile agricole cooperatiste pot recolta gratuit frunze și frunzare din parchetele de produse principale, rărituri și curățiri, constituite din specii de foioase, pe bază de autorizații eliberate de unitățile de exploatare forestieră și transport sau de ocoalele silvice, după caz.

De asemenea, unitățile agricole cooperatiste vor organiza recoltarea și stringerea de ghindă, jir și alte semințe forestiere, care se vor utiliza pentru hrana animalelor proprii, pe baza autorizațiilor eliberate de ocoalele silvice.

Recoltarea de ghindă, jir și alte semințe forestiere pentru a fi cultivate în pepiniere sau pentru valorificare la export, se va face din arboretele stabile de unitățile silvice și sub îndrumarea personalului silvic.

6. Unitățile agricole cooperatiste vor organiza recoltarea cetinei de rășinoase din parchetele în exploatare, puse la dispoziție în mod gratuit de unitățile de exploatare și transport, în vederea valorificării acesteia către unitățile specializate pentru protecția de biostimulatori sau pentru extragerea de uleiuri.

7. Unitățile din subordinea M.E.F.M.C. și unitățile agricole cooperatiste vor organiza acțiuni de cooperare pentru prelucrarea în comun a unor cantități de material lemnos, răchită și alte produse silvice, în scopul obținerii de bunuri de larg consum, obiecte de artă populară și artizanat, precum și alte produse pentru piața internă și export.

Pentru activitățile de cooperare se vor încheia contracte pe termen lung (3—5 ani), potrivit modelului din anexa nr. 6.

8. Unitățile agricole cooperatiste, cu sprijinul consiliilor populare, vor organiza în fiecare an, acțiuni de curățire a pășunilor proprietate de stat, de vegetație forestieră sub 20 ani. Materialul lemnos rezultat va fi preluat fără plată de către unitățile agricole cooperatiste respective, care îl vor folosi la construcții agrozotehnice, confecționarea de cozi-unelte, araci, coșuri, măști și alte obiecte pentru nevoi proprii, sau pentru valorificare.

9. Pentru executarea corespunzătoare a lucrărilor contractate cu unitățile din subordinea M.E.F.M.C., și pentru acoperirea productivității muncii, unitățile agricole cooperatiste vor lua măsuri de permanentizare a formațiilor de lucru, iar unitățile beneficiare vor asigura instruirea cooperatorilor și îndrumarea tehnică necesară.

10. Lucrările executate pe bază de contracte cu unitățile agricole cooperatiste se vor deconta de unitățile beneficiare la valoarea devizelor pe lucrări sau pe baza tarifelor legale de plată a muncii, la care se adaugă impozitul pe fondul de retribuire și contribuția pentru asigurări sociale.

În cazul utilizării de atelaje sau mijloace mecanice, decontările se vor face pe baza tarifelor în vigoare pentru fiecare categorie de mijloace folosite.

Cantitățile de fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale din flora spontană și alte produse accesorii ale pădurii, se vor deconta unităților agricole cooperatiste la prețurile legale în vigoare la data recepției.

La produsele ce se realizează prin cooperare, din veniturile obținute se scad cheltuielile de producție, iar rezultatele financiare se împart între unitățile agricole cooperatiste și unitățile Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții participante, proporțional cu contribuția fiecăruia.

11. Departamentul Silviculturii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, vor lua măsuri ca unitățile subordonate din zonele cooperativizate să-și asigure, în mod organizat, întreaga forță de muncă din cooperativele de producție, astfel încât, membrii cooperativelor agricole de producție să fie cuprinși în activitățile productive, pe o perioadă cât mai mare din an.

12. Direcțiile generale pentru agricultură și industrie alimentară, uniunile județene ale cooperativelor agricole de producție, inspectoratele silvice și celelalte unități din subordinea M.E.F.M.C., vor stabili acțiunile și volumele de lucrări ce se vor realiza, potrivit prezentelor norme, în anul 1982 și vor lua măsuri de concretizare a acestora prin încheierea de contracte economice între unitățile agricole cooperatiste și unitățile M.E.F.M.C., pină la 31 martie a.c.

Pe parcursul anului se va urmări modul de desfășurare a acțiunilor și se vor lua măsuri de îndeplinirea obligațiilor stabilite de părți, prin contracte.

CONTRACT

pentru)

Între) cu sediul în) telefon) denumită în acest contract EXECUTANT, reprezentată prin) inginer șef,) contabil șef, având cont la bancă nr.) și) cu sediul în) telefon nr.) prin) în baza imputernicirii nr.) din) în calitate de BENEFICIAR, reprezentată prin) având cont la bancă nr.)

a intervenit prezentul contract :
1. Obiectul prezentului contract este de a efectua lucrările prevăzute în anexă, în volumul și la termenele menționate pentru fiecare lucrare.

2. Executantul de lucrări se obligă :
a. să asigure efectuarea lucrărilor prevăzute în contract, cu respectarea tehnologiilor și a normelor tehnice de lucru ;

b. să ia măsuri pentru ca membrii cooperatori să respecte programul de lucru, disciplina la locul de muncă, să se conformeze indicațiilor tehnice date de personalul de specialitate al beneficiarului ;

c. să asigure transportul cooperativelor de la unitate la locul de producție și invers ;

d. să participe la efectuarea recepției lucrărilor și să ia măsuri de remediere a celor necorespunzătoare constatate cu ocazia recepției ;

3. Beneficiarul se obligă :
a. să organizeze și să definească locurile de muncă, să repartizeze formațiile de cooperatori în funcție de nevoile producției, să dea indicațiile tehnice necesare și să supravegheze prin personal calificat efectuarea lucrărilor ;

b. să asigure uneltele, sculele, instalațiile și alte mijloace de lucru necesare efectuării lucrărilor contractate în funcție de specificul fiecăreia ;

c. să asigure echipamentul de lucru și cel de protecție a muncii, conform normelor legale în vigoare ;

d. să marcheze prin pancarde avertizoare sau alte mijloace vizibile spațiile în care accesul cooperativelor este interzis din motive de securitatea muncii ;

e. să efectueze instructajul de protecția muncii inițial și periodic și să asigure măsurile de protecția muncii pe tot timpul executării lucrărilor ;

f. să asigure cazarea corespunzătoare, în mod gratuit, cooperativelor care execută lucrările prin prezentul contract ;

g. să efectueze împreună cu executantul recepția cantitativă și calitativă a lucrărilor executate, la termenele stabilite în graficele întocmite de cele două părți.

4. Plata lucrărilor efectuate se face de beneficiar, în funcție de specificul lucrării, la valoarea devizelor pe lucrări sau a tarifelor legale în vigoare inclusiv impozitul pe fondul de retribuire și cota de CAS, în termen de cel mult 5 zile de la recepție.

5. Prevederile prezentului contract se întregesc în mod corespunzător cu prevederile legii contractelor economice.

Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor din prezentul contract partea în culpă va plăti celeilalte părți penalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Încheiat azi : : : : : :

EXECUTANT

BENEFICIAR

- *) — exploatarea masei lemnoase ;
- corectarea torenților ;
- construcții silvice, vânătoarești și piscicole ;
- construcții de drumuri forestiere ;
- lucrări în carieră de piatră și balastiere.

Anexa nr. 2

CONTRACT

privind efectuarea de lucrări *

Intre cu sediul în denumit în acest contract EXECUTANT, reprezentată prin reședinte, inginer șef, contabil șef, având cont la bancă nr. și Inspectoratul silvic județean cu sediul în prin Ocolul silvic în baza imputernicirii nr. în reprezentat prin șeful ocolului, cu sediul în

având cont la bancă nr. denumit în prezentul contract BENEFICIAR, a intervenit următorul contract :

1. Obiectul prezentului contract este de a efectua lucrările prevăzute în anexă, în volumul și la termenele orientative menționate pentru fiecare lucrare.

Cu cel puțin 15 zile înainte de începerea lucrărilor, beneficiarul va stabili împreună cu executantul volumul lucrărilor și termenele de execuție, în funcție de starea vremii și evoluția vegetației, astfel încât să se asigure efectuarea lucrărilor în perioadele optime.

În cazul când din motive obiective, executantul nu poate efectua o parte din lucrări în perioadele optime, beneficiarul este îndreptățit să efectueze lucrările cu alte persoane.

2. Executantul de lucrări se obligă :

a. să asigure efectuarea lucrărilor prevăzute în contract,

ANEXĂ

privind lucrările ce se contractează

Denumirea lucrărilor	U/M	Distanța de lucru ml	Volum lucrări	Tarif de plată lei/um	Valoarea estimativă a lucrărilor — lei —	Termen execuție		Obs.
						începere	terminare	
DIRECTOR (imputernicit)						PREȘEDINTE,		
CONTABIL ȘEF,						INGINER ȘEF,		
TEHNICIAN NORMARE-RETRIBUIRE						CONTABIL ȘEF,		

NOTĂ

Anexa se completează ținându-se seama de specificul lucrărilor contractate

Anexă la contractul nr.

Situația lucrărilor de executat cu fonduri de către C.A.P.

Denumirea șantierului (U.P. u.s.)	Simbolul articolului de deviz	Denumirea lucrării	U/M	Cantitatea	Pret unitar	Valoarea totală (col. 5x x col. 6)	Perioada de lucru	Norma de producție	Zile/orom necesare (col. 5: : col. 9)	Nr. zilnic de muncitori (col. 10: : col. 8)	Obs.
A. Lucrări finanțate din investiții											
TOTAL I :											
Impozit global pe fondul de retribuire total manoperă 15,0%											
TOTAL II :											
CAS se determină prin aplicarea cotei de 15% la manoperă din totalul II											
TOTAL A :											
B. Lucrări finanțate din fonduri de producție											
TOTAL I :											
Impozit :											
TOTAL II :											
CAS :											
TOTAL B :											
VALOARE DE CONTRACT (TOTAL A + TOTAL B) :											

În partea Oc. Silvic,

Din partea C.A.P.,

cu respectarea tehnologiilor și a normelor tehnice de lucru ;

b. să ia măsuri pentru ca membrii cooperatori să respecte programul de lucru, disciplina la locul de muncă, să se conformeze indicațiilor tehnice date de personalul de specialitate al beneficiarului ;

c. să asigure transportul cooperatorilor de la unitate la locul de producție și invers ;

d. să participe la efectuarea recepției lucrărilor și să ia măsuri de remediere a celor necorespunzătoare, constatate cu ocazia recepției ;

3. Beneficiarul se obligă :

a. să organizeze și să definitiveze locurile de muncă, să repartizeze formațiile de cooperatori în funcție de nevoile producției, să dea indicațiile tehnice necesare și să supravegheze prin personal calificat efectuarea lucrărilor ;

b. să asigure uneltele, sculele, instalațiile și alte mijloace de lucru necesare efectuării lucrărilor contractate în funcție de specificul fiecăreia ;

c. să asigure echipamentul de lucru și cel de protecție a muncii, conform normelor legale în vigoare ;

d. să marcheze prin pancarte avertizoare sau alte mijloace vizibile, spațiile în care accesul cooperatorilor este interzis din motive de securitatea muncii ;

e. să efectueze instructajul de protecția muncii inițial și periodic și să asigure măsurile de protecția muncii pe tot timpul executării lucrărilor ;

f. să asigure cazarea corespunzătoare, în mod gratuit, cooperatorilor care execută lucrările prin prezentul contract ;

g. să efectueze împreună cu executantul recepția cantitativă și calitativă a lucrărilor executate, la termenele stabilite în graficele întocmite de cele două părți.

4. Plata lucrărilor efectuate se face de beneficiar, în funcție de specificul lucrării, la valoarea devizelor pe lucrări sau a tarifelor legale în vigoare, inclusiv impozitul pe fondul de retribuire și cota de CAS, în termen de cel mult 5 zile de la recepție.

5. Prevederile prezentului contract se întregesc în mod corespunzător cu prevederile legii contractelor economice.

Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor din prezentul contract, partea în culpă va plăti celelalte părți, penalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Incheiat astăzi

Anexa nr. 3

CONTRACT

privind recoltarea de fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale, semințe forestiere și alte produse accesorii ale pădurii

Intre cu sediul în denumit în acest contract EXECUTANT, reprezentat prin președinte inginer șef și contabil șef, avînd cont la bancă nr și Inspectoratul silvic județean cu sediul în în baza împuternicirii nr. din reprezentat prin șeful ocolului, cu sediul în avînd cont la bancă nr. denumit în acest contract BENEFICIAR, a intervenit următorul contract :

1. Obiectul prezentului contract este recoltarea de fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale, semințe forestiere și alte produse accesorii ale pădurii pe anii

2. Executantul se obligă să predea la punctele de achiziție stabilite împreună cu beneficiarul, produsele recoltate în aceeași zi din suprafețele de pădure repartizate în acest scop, în condițiile de calitate prevăzute în anexa la contract.

3. Beneficiarul se obligă :

a. să repartizeze suprafețele de pădure de pe care executantul va recolta produsele ;

b. să organizeze primirea întregii cantități de produse recoltate de executant ;

c. să instruiască recoltatorii cu privire la calitatea produselor, modul de recoltare și transport pînă la punctele de achiziție, precum și cu privire la normele de securitate a muncii și de prevenire a incendiilor în păduri ;

d. să efectueze bilunar plata produselor recepționate de la membrii cooperativelor agricole de producție, la prețurile de achiziție legal stabilite ;

e. să asigure cazarea în cabane a recoltatorilor, la cererea executantului în limita posibilităților.

4. În cazul cînd din motive obiective executantul nu poate efectua recoltarea produselor contractate în perioadele stabilite de către părți, beneficiarul este îndreptățit să execute recoltarea cu alte persoane.

5. Prezentul contract economic se completează în mod corespunzător cu prevederile Legii contractelor economice

Incheiat azi

Anexa nr.

CONTRACT

pentru cultivarea unor suprafețe din fondul forestier

Intre cu sediul în telefon nr. denumită în acest contract EXECUTANT, reprezentată prin președinte, inginer șef, contabil șef, avînd cont la bancă nr. prin în baza împuternicirii nr. din în calitate de DEȚINĂTOR de teren, reprezentată prin director, contabil șef, avînd cont la bancă nr. a intervenit prezentul contract :

1. Obiectul prezentului contract este de a cultiva cu ce reale, furaje, plante tehnice, arbuști fructiferi și altele suprafețele de teren din fondul forestier, potrivit anexelor pentru o perioadă de ani.

2. Executantul de lucrări se obligă :

a) să cultive integral suprafețele contractate, cu respectarea tehnologiilor și a normelor tehnice de lucru ;

b) să asigure sămînță sau materialul de plantat, îngrășămintele și mijloacele tehnice de lucru necesare ;

c) să participe la evaluarea în cîmp a recoltei și la recepția producției obținute ;

d) să respecte normele tehnice privind protecția și îngrijirea culturilor forestiere.

3. Deținătorul de teren se obligă :

a) să pună la dispoziția executantului terenurile prevăzute în contract înaintea termenelor optime de începere lucrărilor agricole ;

b) să asigure, la cererea executantului, materialul săditor pentru arbuști fructiferi, la prețurile legale în vigoare ;

c) să asigure paza culturilor agricole prin personalul silvic de teren, de la însămînțare pînă la recoltarea și transportul produselor ;

d) să marcheze prin pancarde avertizoare sau alte mijloace vizibile spațiile în care accesul cooperatorilor este interzis din motive de securitatea muncii ;

*) Împăduriri, reimpăduriri și întreținerea culturilor tinere ;

- înființarea, întreținerea și exploatarea răchităriilor
- recoltarea semințelor pentru culturi forestiere ;
- lucrări în pepinieră ;
- tăieri de îngrijire a arboretelor tinere.

e) împreună cu executantul, să efectueze evaluarea în timp a culturilor, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;

f) să facă recepția recoltei realizate împreună cu executantul și să elibereze documente de transport pentru produsele obținute.

4. Producția obținută se împarte între unitatea silvică și unitatea agricolă cooperatistă, potrivit anexei, în următoarele limite:

- 30—50% pentru unitatea silvică
- 50—70% pentru unitatea agricolă cooperatistă*

Terenurile plantate cu arbuști fructiferi, se pun la dispoziția unității agricole cooperatiste în mod gratuit pe perioada ciclului de cultură, cu obligația ca întreaga producție ce se realizează să fie valorificată unității silvice deținătoare de teren, la prețurile legale în vigoare.

5. Prevederile prezentului contract se întregesc în mod corespunzător cu dispozițiile Legii contractelor economice.

Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor din prezentul contract, partea în culpă va plăti celeilalte părți penalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Pentru distrugerea sau degradarea puieților forestieri, cauzate de executant, cu prilejul efectuării lucrărilor în culturile intercalate, acesta va suporta pagubele produse.

Incheiat astăzi

Anexa nr. 5

CONTRACT

pentru închirierea unor suprafețe de păduri, poieni și goluri pentru pășunat și recoltat iarbă*

Între cu sediul în
 numită beneficiar, reprezentată prin
 președinte, inginer șef,
 contabil șef, avînd cont la bancă
 nr. și cu sediul în
 reprezentată prin
 în baza imputernicirii nr.
 în în calitate de deținător de
 teren forestier, avînd cont la bancă nr.
 intervenit prezentul contract:

1. Obiectul prezentului contract este închirierea de păduri pășunabile, poieni și goluri, în suprafețele, perioadele și numărul de animale prevăzute în anexă.

2. Deținătorul de teren forestier se obligă să delimiteze suprafețele de pădure pășunabile, poieni și goluri, repartizate beneficiarului, de comisia județeană.

3. Beneficiarul se obligă:

- a) să respecte limitele suprafețelor pășunabile repartizate, numărul de animale stabilit și perioadele admise la pășunat;
- b) să nu producă prejudicii vegetației forestiere prin tăierea, scoaterea din rădăcini, distrugerea sau degradarea arborilor, puieților sau lăstarilor;
- c) să respecte normele legale privind prevenirea incendiilor în păduri;
- d) să asigure respectarea dispozițiilor legale privind protecția vînatului;
- e) să protejeze vegetația forestieră în suprafețele stabilite pentru recoltat iarbă.

4. În scopul ridicării potențialului productiv al suprafețelor delimitate pentru pășunat, contractate pe termen lung, beneficiarul poate executa lucrări de ameliorare, fără ca prin aceste lucrări să se aducă prejudicii vegetației forestiere.

5. Plata taxelor de pășunat, stabilite potrivit legii, se face integral la începerea perioadei de pășunat, sau în două rate și termenele stabilite de comun acord.

Pentru suprafețele de păduri care au vegetația ierboasă puțină și care urmează să fie folosite pentru trecerea animalelor, nu se percep taxe de pășunat.

6. Prevederile prezentului contract se întregesc în mod corespunzător cu dispozițiile Legii contractelor economice.

Incheiat astăzi

Anexa nr. 6

CONTRACT DE COOPERARE

privind prelucrarea de material lemnos, răchită și alte produse silvice

Între, cu sediul în
 reprezentată prin președinte,
 inginer șef și
 contabil șef, avînd cont la bancă nr. și Uni-
 tatea din subordinea MEFMC.
 cu sediul în reprezentat prin
 inspector șef și contabil șef, a-
 vînd cont la bancă nr. a intervenit
 următorul contract de cooperare:

1. Obiectul prezentului contract este realizarea în comun pe perioada a unor produse din lemn și împletituri concretizate de către părți prin grafice anuale.

2. Unitatea din subordinea MEFMC. se obligă:

- a. să pună la dispoziția unității agricole cooperatiste materia primă, materiale și mijloacele de producție convenite între părți;
- b. să asigure, la cerere, spațiile necesare realizării producției și să acorde asistența tehnică necesară;
- c. să asigure comenzile necesare desfacerii producției realizate în cooperare.

3. Unitatea agricolă cooperatistă se obligă:

- a. să producă în întreaga materie primă și materialele puse la dispoziție, produsele în cantitățile, sortimentele și la termenele prevăzute în graficele anuale; produsele se vor realiza în spațiile beneficiarului, ale cooperativei sau la domiciliul cooperativelor, după caz;
- b. să valorifice în contul unității MEFMC produsele realizate, la termenele stabilite în grafice și în condițiile de calitate prevăzute în STAS, normele interne sau caietele de sarcină;
- c. să respecte consumurile specifice normate, comunicate de unitatea MEFMC.

4. Activitatea productivă ce se realizează potrivit prezentului contract este coordonată de consiliul de cooperare format din directorul, inginerul șef și contabilul șef al unității MEFMC, președintele, inginerul șef și contabilul șef al unității agricole cooperatiste. Președintele consiliului de cooperare este directorul unității MEFMC

5. Din veniturile obținute se acoperă cheltuielile de producție efectuate de părți, iar rezultatele financiare se împart proporțional cu contribuția fiecăreia.

6. Prevederile prezentului contract se întregesc în mod corespunzător cu dispozițiile legii contractelor economice.

Pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor din prezentul contract partea în culpă va plăti celeilalte părți penalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Incheiat azi

*) La stabilirea procentului între limitele prevăzute, se va avea în vedere ca unitatea agricolă cooperatistă, din valoarea producției obținute, să-și recupereze integral cheltuielile de producție efectuate și să obțină un anumit beneficiu.

*) În plantațiile tinere, recoltarea ierbii se face cu secera.

OFERTE ● OFERTE ● OFERTE ● OFERTE ● OFERTE ● OFERTE

TRUSTUL ENERGOCONSTRUCȚIA
BUCUREȘTI

Calea Dorobanți, 105

Tel. 79.60.20/124

Oferă :

● PIESE SCHIMB COMPRESOR

- TIMPURI NOI C-5
- Arc supapă C5 11.03 buc. 41
- Amortizor supapă 09.11.04 buc. 91
- Ax manșon EC 5 08.02 buc. 205
- Filtru aer 211.11.09.100 buc. 6
- Cuplă Motor EC 5.08.01. C buc. 3
- Arc aspirație C5.30.03 A buc. 537
- Arc refulare C5.30.05 A buc. 615
- Arc refulare C5.29.07. A buc. 595
- Chiuloasă înaltă pres. C5.28.01 A buc. 10
- Chiuloasă joasă pres. C5.27.01. B buc. 10
- Arc aspirație C5.29.03 A buc. 246
- Inel etanșare asp. C5.29.05 A buc. 72
- Inel etanșare reful. C5.29.06 A buc. 61
- Inel etanșare aspir. C5.30.04 A buc. 269
- Inel etanș. reful. C5.30.06 A buc. 78
- Scaun supapă C5 30.01. A buc. 16
- Corp supapă C5 29.08 A buc. 17
- idem C5 30.08 A buc. 16
- Amortizor C5 30.02. A buc. 156
- idem C5 29.02 A buc. 169
- Piston D. 130-CN C5 04.09 buc. 15
- Piston C5 12.31 A buc. 7
- Piston D 130-R 1 C5 04.09 buc. 15
- idem — R 2 C5 04.09 buc. 20
- Inel siguranță D. 120 NL 126 buc. 7
- idem D. 150 NL. 126 buc. 3
- Răcitor aer intern. C5 09.00 A buc. 6
- Roată curea C5 24.54 A buc. 12
- Fulie I C5 11.16.01 B buc. 12
- idem C5 10.12 buc. 12
- Arc C5 12.16 buc. 26
- Ax C5 10.03 A buc. 17
- Bucșe C5 10.11 A buc. 30
- Rotor compresor C5 10.10 A buc. 19
- Stator cu carcasă C5 10.01 A buc. 17
- Șaibă distanță C5 10.09 A buc. 9
- Suport carcasă suflantă C5 10.26 buc. 4
- Arc C5 14.09 buc. 16
- Cuplă MC 5 06.24 C buc. 1
- Cilindru presiune MC 5 06.06 buc. 11
- Ax principal MC 5 24.03 A buc. 2
- Cortar C10 01.01 A buc. 2
- Chiuloasă față joasă pres. C10 29.01 A buc. 2
- Roată curea C10 0115 A buc. 4
- Fulie C10 10.12 A buc. 6

- Capac lagăr față C10 01.12 A buc. 4
- P.S. COMPRESOR — TIMPURI NOI G.C. 1
- Inel siguranță C1 01.07 A buc. 2
- P.S. COMPRESOR — TIMPURI NOI C. 300
- Supapă aspirație C 300.13.40 buc. 2
- Bolț piston 114.50.01 buc. 18
- Piston R 1 629.25.53 A buc. 26
- Piston R 2 629.25.53 A buc. 16
- Segmenți CR 1 706.02 buc. 271
- Bielă compresor EC. 240 buc. 5
- Arbore cotit EC-240 buc. 5
- Corp bielă C5 3008 buc. 16
- Bolț ECV 240-06.02 buc. 22
- Segmenți C sup. R 2 706.01 buc. 27
- Segmenți R 2706.01 buc. 48
- Bolț ECV. 240 N 06.02 buc. 22
- Semicuplă cu ghiară C1.05.60.88 A buc. 1
- P.S. utilaje diverse
- Lanț Gall 1" triplu m 69
- P.S. pentru truse sudură
- Arzător Nr. 7 buc. 84
- idem 6 buc. 16
- idem 1 buc. 124
- Buton robinet A buc. 285
- idem B buc. 380
- Bec tăiere ext S 100 buc. 18
- idem interior tăiere 50-100 buc. 34
- idem arzător Nr. 6 buc. 250
- idem exterior tăiere 100-300 buc. 59
- idem sudură Nr. 1 buc. 97
- idem 7 buc. 184
- Dop închidere 1.58 buc. 249
- Duză tăiere buc. 34
- idem Nr. 5 buc. 88
- Etichetă oxigen buc. 51
- idem acetilenă buc. 62
- Fluture închidere buc. 18
- Fus robinet oxigen buc. 99
- idem oxigen buc. 245
- idem acetilenă buc. 56
- Ansamblu închidere oxigen A 1—3 buc. 100
- Garnitură tăiere oxig. buc. 33
- idem oxigen buc. 233
- Injector Nr. 2 buc. 73
- idem Nr. 1 buc. 202
- idem Nr. 0 buc. 275
- idem Nr. 6 buc. 183
- idem Nr. 5 buc. 73
- idem Nr. 4 buc. 108
- idem bec Nr. 4 buc. 7
- Trusă pentru desfundaț buc. 67
- Ansamblu mină A 1—4 buc. 21
- idem arzător 5—5 buc. 138
- Miner trusă buc. 9
- Muștine nr. 2 buc. 217
- idem nr. 1 buc. 11
- idem nr. 2 buc. 342
- idem nr. 1 buc. 80
- idem nr. 5 buc. 184
- idem nr. 4 buc. 178
- idem nr. 3 buc. 104
- idem nr. 6 buc. 40
- idem nr. 0 buc. 111
- Niplu oxigen buc. 9
- idem acetilenă buc. 55

- Piuliță cu guler buc. 170
- Piuliță buc. 126
- Pîrghie deschid. oxigen buc. 8
- Piuliță record acetilenă buc. 95
- Cnei ASA buc. 98
- Rozetă robinet buc. 181
- Șurub fixare 1.57 buc. 218
- idem alamă M5x14 buc. 15
- Piese schimb pentru fierăstrău mecanic
- Ax 20-05 buc. 1
- Sabot 20-33 buc. 3
- Carcasă 50 buc. 28
- Bucșă 10-07 buc. 1
- idem 10-34 buc. 1
- Bonă ghidaj 20-10 buc. 1
- Bucșă ștanță al. buc. 1
- Piese schimb pentru mașina de găurit
- Ghiară 11-12 buc. 4
- idem 11-36 buc. 4
- idem 11-37 buc. 4
- Pastile 21-11 buc. 4
- idem 21-23 buc. 4
- Pompă ungere buc. 1
- Cupă 40-19 buc. 2
- idem 40—73 buc. 2
- Ghiară 11/8 buc. 4
- idem 11/36 buc. 4
- Pastile 21-18 buc. 4
- idem 21-23 buc. 4
- Melc 30-40 buc. 1
- Camă 30-81 buc. 1
- Arc spiral 40-25 A buc. 2
- Cupla 40-53 buc. 2
- idem 40-56 buc. 2
- P.S. betoniere 250-500 l.
- Bobină electromagnetă buc. 5
- Lagăr superior buc. 31
- Cupă încărcare bet. 250 l. buc. 1
- Disc cuplare bet. 500 l. buc. 10
- Lagăr inferior buc. 115
- Inel etanșare 2 bet. 500 l. buc. 20
- idem 1 idem buc. 40
- Lagăr betonieră bet. 500 l. buc. 43
- Paletă amestec net. 250 l. buc. 25
- idem răzuitor int. bet. 500 l. buc. 322
- Roată lanț. bet. 250 l. buc. 30
- idem 500 l. buc. 33
- Roată cablu bet. 250 l. buc. 12
- Tobă malaxor bet. 500 l. CL buc.
- Piese schimb vibrator
- Butelie vibrator Ø 38 buc. 279
- idem Ø 45 buc. 288
- idem Ø 63 buc. 95
- Pinion vibrator PV 500 buc. 1377
- Capac carcasă vibrator buc. 69
- Cablu vibrator buc. 69
- Piese schimb Auto Roman Diesel
- Inel grafit buc. 9
- Bucșă ax camă față buc. 50
- idem intermed. buc. 72
- Capac spre volant buc. 10
- Capac paller 4 buc. 5
- Garnituri capac buc. 150
- Ax pinion distrib. buc. 16
- Chid supapă adm. buc. 28
- idem evac. buc. 19
- Garnituri capac chiulasă buc. 50
- Scaun supapă adm. buc. 100

- Idem evac. buc. 100
- Dispozitiv antren. buc. 21
- Supape evacuare buc. 80
- Arc int. supapă buc. 300
- Arc ext. buc. 300
- Apărătoare buc. 200
- Ax culbutori buc. 50
- Bucși culbutori buc. 40
- Tije tacheți buc. 70
- Pinion distribuție buc. 40
- Bucși pinion intermediar buc. 30
- Bucși bielă motor buc. 200
- Bolț piston buc. 230
- Garnitură pompă alim. buc. 100
- Pirghie pompă combust. buc. 240
- Element filtru motorină R buc. 2400
- Idem aer buc. 270
- Record injector buc. 150
- Inelul pompei de transfer buc. 100
- Racord refulare buc. 100
- Ax ansamblu buc. 86
- Manșon regulator buc. 99
- Pinion cdă, pompă ulei buc. 45
- Rotor pompă apă buc. 31
- Ventilator motor buc. 8
- Bușon de umplere buc. 80
- Ventilator buc. 15
- Arc torsione ambreiaj buc. 61
- Arc principal ambreiaj buc. 142
- Burduf pirghie buc. 103
- Inel "0" 34x3 buc. 1553
- Inel CF 34,2x3 buc. 158
- Bucșă sup. fuzetă buc. 400
- Idem inf. fuzetă buc. 200
- Pivot fuzetă, Raba buc. 100
- Burduf de protecție buc. 175
- Arbore planetar buc. 20
- Bolț saboți buc. 180
- Manșetă buc. 154
- Capac protecție cil. buc. 60
- Manșon buc. 116
- Bucșă cercel arc. față buc. 200
- Garnitură piston cil. fr. buc. 200
- Dispozitiv rabatabil geam buc. 54
- Amortizor cabină buc. 30
- Inel antrenare I buc. 201
- Idem II buc. 101
- Idem III buc. 137
- Inel RD buc. 100
- Bucșe ghidare despicate buc. 96
- Idem buc. 112
- Idem buc. 115
- Idem buc. 31
- Electromotor ștergător parb. 24 V buc. 110
- Lagăr ștergător parbriz buc. 120
- Condensator alternator buc. 800
- Bucșă lagăr buc. 110
- Întrerupător ușă buc. 80
- Rezistență termoinjector buc. 100
- P.S. auto SR 113
- Cuzinet palier CN set. 50
- Idem R1 set. 50
- Idem R2 set. 50
- Idem R4 set. 30
- Garnituri chiulasă buc. 500
- Idem capac tacheți buc. 450
- Idem galerie adm. evac. buc. 1000
- Arc supapă motor buc. 63
- Semicon supapă buc. 120
- Bucșă arbore camă R1 set. 200
- Bucșă arbore camă R2 set. 70
- Idem tachet motor buc. 362
- Segmenți piston motor CN set. 190
- Idem R1 set 140
- Idem R2 set 110
- Idem R3 set 90
- Inel sig. bolț piston buc. 120
- Cuzineți bielă CN set 90
- Șurub capac bielă buc. 120
- Deflector ulei buc. 34
- Fulie arbore cotit buc. 22
- Volant motor buc. 15
- Filtru decantor benz. buc. 15
- Element filtru dec. benz. buc. 467
- Corp pompă benz. buc. 37
- Diafragmă pompă benz. buc. 860
- Pirghie pompă benz. buc. 52
- Pirghie interm. pompă benz. buc. 76
- Capac pompă benzină buc. 32
- Supapă pompă benz. buc. 550
- Tub flexibil pompă benz. buc. 228
- Arbore princip. carburator buc. 57
- Idem secundar carburator buc. 42
- Jicler rolanți carburator buc. 170
- Idem principal carburator buc. 1100
- Duze aer carburator buc. 100
- Obturator ans. buc. 200
- Pluțitor carburator buc. 20
- Tije act. pompă ulei buc. 50
- Corp pompă ulei buc. 22
- Element filtru ulei buc. 1577
- Cot radiator sup. buc. 450
- Idem inf. buc. 160
- Garnituri presetupă pompă apă buc. 51
- Ventilator buc. 37
- Idem cu 6 palete buc. 22
- Arc placă pres. ambreiaj buc. 120
- Furcă pirghie buc. 17
- Disc ambreiaj buc. 50
- Disc ferodou buc. 13
- Garnituri cil. pres. buc. 2000
- Idem inelară buc. 1100
- Carter cutie viteză buc. 19
- Arbore intermed. buc. 37
- Pinion arbore int. buc. 18
- Pinion arbore sec. buc. 12
- Capac cutie viteză buc. 3
- Priză putere buc. 3
- Pompă hidraulică buc. 4
- Manșon amortizare buc. 250
- Șaibe pinion planetar buc. 82
- Satelit cilindric buc. 37
- Bolț sferic buc. 26
- Pirghie sup. fuzetă buc. 9
- Pirghie fuzetă dr. buc. 3
- Bucși pivot fuzetă buc. 80
- Garnituri col. fr. buc. 222
- Resort frină sp. lag. buc. 150
- Resort frină spate buc. 225
- Resort frină spate scurt. buc. 279
- Segmenți ferodou 401x110x11,5 buc. 948
- Garnituri cil. fr. spate buc. 6600
- Cil. fr. față stg. buc. 30
- Idem dr. buc. 30
- Segmenți ferodou 254x7,5x7 buc. 884
- Flanșă elastică mec. dr. buc. 230
- Furcă cordon buc. 14
- Ax levier dr. cu unele buc. 13
- Idem ans. cu role buc. 20
- Idem intermed. direcție buc. 19
- Tampon elastic ans. buc. 80
- Bucșă din cauciuc buc. 174
- Bulon cercel arc. față buc. 1^o
- Idem buc. 158
- Bucși aere față buc. 50
- Idem buc. 117
- Foale arc nr. 1 buc. 30
- Idem nr. 2 buc. 11
- Bulon arc suspensie sp. buc. 190
- Bucșă călcat arc sp. buc. 70
- Garnituri piston pompă fr. buc. 1200
- Idem buc. 1300
- Supapă regulator pres. ans. buc. 147
- Garnitură buc. 280
- Idem etanș. buc. 210
- Piston compresor CN buc. 69
- Idem R1 buc. 66
- Idem R2 buc. 50
- Segmenți CN set. 140
- Idem R1 set. 72
- Idem R2 set 50
- Bolț piston compresor buc. 15
- Bielă compresor buc. 5
- Chiulasă refulare buc. 54
- Garnituri servo set. 251
- Geam parbriz buc. 30
- Idem spate buc. 23
- Dispozitiv ridicat geam buc. 34
- Pinion ridicat geam buc. 16
- Braț șterg. parbriz buc. 230
- Electromotor ștg. parbriz buc. 125
- Perii electro. buc. 200
- Cap fișe bujii buc. 256
- Rotor distribuție buc. 270
- Capac distribuție buc. 830
- Perii electr. buc. 790
- Colector dinam. buc. 58
- Perii masă buc. 1242
- Perii alternativ buc. 1951
- Bujii M 18 buc. 31
- Întrerupător lumini bord buc. 170
- Comutator centr. lumini buc. 59
- Buton clacson buc. 26
- Becuri 12 Vx40 x 45 W buc. 1800
- Releu pornire elec. buc. 150
- P.S. auto TV 12 ARO
- Supapă-evacuare buc. 40
- Segmenți piston R1 buc. 40
- Idem R2 buc. 40
- Idem R3 buc. 40
- Pastilă supapă pompă benz. buc. 200
- Arbore pompă apă buc. 17
- Arc placă pres. amb. buc. 23
- Șaibă pinion planetar buc. 60
- Bulon sferic cap bară buc. 20
- Tampon elastic față motor buc. 60
- Inel pompă centrală fr. buc. 1000
- Garnituri cil. frină buc. 600
- Racord flexibil buc. 50
- Geam parbriz TV 12 buc. 60
- Lamă ștergător parb. buc. 167
- Comutator stg. parb. buc. 95
- P.S. Dacia 1300
- Bucșă ax ambreiaj buc. 3
- Baie ulei buc. 2
- Ghid supapă buc. 130
- Garnituri colect. ev. buc. 25
- Pinion distrib. arbore came buc. 33
- Arbore cu came buc. 3
- Arc supapă buc. 20
- Calotă resort buc. 100
- Ax culbutori buc. 22
- Șurub regl. culbutori buc. 70
- Tije culbutori buc. 75
- Tacheți motor buc. 60
- Pompă semidisc buc. 5
- Volant motor buc. 2
- Rac de antrenare buc. 7
- Bielă motor buc. 1
- Șurub bielă buc. 20
- Rezervor benzină buc. 1
- Colecție reparație membră benz. set. 5
- Filtru ans. buc. 10

- Cameră detență gaze buc. 9
- Arbore cdă. pompă ulei buc. 8
- Pinion pompă ulei buc. 10
- Ventilator ans. buc. 3
- Bucșă ax. comandă buc. 30
- idem de centrare buc. 25
- Ax furcă ambreiaj buc. 11
- Con mobil vit. II buc. 17
- Sincron vit. 3-4 buc. 10
- Butac sincron vit. 3-4 buc. 11
- Rondele sprijin 3-4 buc. 150
- Ax mers înapoi buc. 4
- Pinion intermed. mers înapoi buc. 4
- Rondele reglaj buc. 140
- Selector ptr. mers înapoi buc. 4
- Cutie diferențial buc. 9
- Piuliță reglaj dif. buc. 5
- Axul brațului buc. 40
- Bușon butuc buc. 46
- Ax volan ans. buc. 2
- Bură antiruliu față buc. 20
- idem spate buc. 20
- Arc spiral spate buc. 16
- Amortizor spate buc. 55
- Comandă frină mină buc. 4
- Tablă închidere lamp. buc. 3
- Panon ușă spate stg. buc. 1
- idem dr. buc. 1
- Tablou bord buc. 1
- Barete tensiune buc. 19

- Rulmenți
- 6015 buc. 10
- 6017 buc. 11
- 6024 buc. 11
- 6026 J buc. 20
- 6211 buc. 1
- 6211 N buc. 100
- 6214 buc. 19
- 6216 buc. 7
- 6220 buc. 82
- 6224 buc. 40
- 6304-2RS buc. 16
- 6306 N buc. 70
- 6308 N buc. 70
- 6406 buc. 2
- 6408 buc. 2
- 6410 buc. 2
- 6411 buc. 15
- 6412 buc. 12
- 7204 B buc. 1
- 7209 buc. 1
- 7310 B buc. 5
- 3209 buc. 50
- 3212 buc. 20
- 1213 buc. 2
- 1214 buc. 10
- 1215 buc. 6
- 1216 buc. 50
- 1217 buc. 45
- 1314 buc. 15
- 1315 buc. 42
- 1317 buc. 4
- 2305 buc. 9

- 2310 buc. 18
- 2312 buc. 1
- N-310 buc. 1
- N-313 buc. 58
- NU-216 E buc. 26
- NU-2312 buc. 2
- NJ-212 E buc. 60
- NJ-215 buc. 9
- NJ-310 buc. 6
- NJ-308 buc. 131
- NJ-311 buc. 4
- Rulmenți speciali
- 42.620 buc. 1
- 64.805 buc. 46
- 109.906 buc. 200
- 330.078 buc. 2
- 390.509 buc. 70
- 495.406 buc. 1
- 530.206 buc. 2
- 588.711 buc. 20
- 636.705 buc. 1
- 704.702 buc. 46
- 790.601 buc. 88
- 790.711 buc. 176
- 804.701 buc. 176
- 804.701 buc. 6
- 804.705 buc. 18
- 836.906 buc. 4
- 864.904 buc. 10
- 922.205 buc. 35
- 954.712 buc. 10
- 977.906 buc. 4
- 977.909 buc. 149

Răsfold prin dosare

Despre modificarea retroactivă a repartițiilor

Pentru întărirea rolului contractelor economice și a disciplinei de plan, Legea nr. 14/1971, la art. 100, prevede că „se interzice modificarea sau anularea repartițiilor de către coordonatorii de bilanțe după expirarea perioadei pentru care acestea au fost emise“. Din textul citat se desprinde, fără echivoc, ideea că orice act care tinde să reducă obligațiile de livrare stabilite prin repartiții, pe o perioadă de plan expirată, trebuie privit ca fiind fără efecte, ca ilegal emis și, deci, fără consecințe juridice asupra contractelor economice încheiate. Respectarea acestei reguli fundamentale este de esență disciplinei de plan, fără de care înseși principiile de disciplină contractuală și de autogestiune economico-financiară ar fi profund subminate.

Fără îndoială, că supravegherea respectării disciplinei de plan și contractuale revine ca atribut permanent tuturor întreprinderilor, tuturor organelor centrale coordonatoare, și, în aceeași măsură, Arbitrajului de Stat. Din păcate, Dosarul nr. 1963/1981 al Arbitrajului de stat interjudețean Brașov infirmă această susținere.

Dar, mai întâi, să rezumăm speța: Reclamanta (Cooperativa „Construc-torul“ Buzău) solicită ca pârta (Combinatul de lanț Hoghiz) să fie obli-

gată la penalități de neexecutare a contractului de livrare încheiat pen-tru anul 1980; pârta, prin întâmpin-are, așa cum se reține prin hotărî-re nr. 2680, din 21 septembrie 1981, „se prevalează de dispoziția M.A.T.M. și M.E.F.M.C. urmare căreia, pentru trimestrul I—III cantitățile nelivrate au fost anulate.“ Cercetînd actul in-vocat constatăm, cu surprindere, că acesta este intitulat „Program de liv-rare a cimentului pe trim. IV 1980“ și că a fost comunicat de către cen-trala cimentului București, pârtei în cauză, la 3 noiembrie 1980, adică după o lună de la expirarea terme-nelor de livrare pe trim. I—III/1980. Așa fiind, este evident că acest act, denumit „Program de livrare“, nu putea avea forța legală de anulare a unor sarcini de plan rezultate dintr-o repartiție, de vreme ce el a fost emis după expirarea perioadei de plan. Mai mult decît atît, el nici nu a fost co-municat beneficiarei din contract — reclamantă în dosar.

Cu toată evidența nelegalității an-ularii sarcinii de livrare, organul de arbitraj, referindu-se la actual amintit, prin hotărîrea dată reține: „În rap-ort de măsura astfel dispusă, cotele aferente trim. I—III s-au redus la cantitățile efectiv livrate. În speța, pentru restanțele provenite din trim.

I—III, pârta nu datorează penalități de neexecutare“.

Evident, este mai ușor de acceptat, tale quale, un act emis de organele centrale, decît să fie înlăturat prin-tr-o motivare corespunzătoare, teme-nică. Dar dacă acest lucru nu-l fac nici organele de arbitraj, atunci cine să-l facă?

Sub aspect economic, problema pusă în discuție are multiple impli-cații negative. Nu trebuie uitat că prin acceptarea unor modificări re-troactive a repartițiilor, pe lângă fap-tul că se încalcă legea, se dă și o primă de încurajare acelor furnizori care nu-și îndeplinesc obligațiile de livrare. De asemenea, și beneficiarii sînt grav și nedrept prejudiciați, prin aceea că pentru neexecutarea obliga-țiilor proprii de livrare, din cauza neprimirii materiilor prime, plătesc penalități, fără să se poată regresa împotriva furnizorilor, ce sînt absol-viți de orice răspundere printr-o sim-plă anulare a sarcinii de plan ne-executată.

Acesta să fie oare spiritul Legii contractelor economice și a Legii nr. 14/1971? În ce ne privește, sîntem convinși de contrariu; funcționarea sincronizată a noului mecanism eco-nomic impune o riguroasă disciplină de plan și contractuală. Mai trebuie să se convingă și acele organe care mai emit acte de anulare a unor re-partiții pentru perioade expirate, pre-cum și organele de arbitraj care le iau în considerare.

DALEX